اَمن سڏي پيو

Aman Sade Piyo

100 سوويٽ ڪوتائون

100 Soviet Poems

سنڌيڪار

Translation by

سندري اُتمچنداڻي

Sundri Uttamchandani

Published in August 1966
by
Naeen Duniya Publishers
Mahim, Mumbai 400016
www.SundriUttam.com
email: WeSindhi@gmail.com

INDEX

Name of the Poet	*Title of Poem in English*	*Source*
A. Blok	The Sythians	Russian Poetry By Jack Lindsay
V. Bryusov	Mowers in the line of fire	Russian Poetry
V. Mayokovsky	Aloud & Straight, 2. I can write of the moon....	S L. No. 22 of '64 S. Lit. No. 7 of '63
D. Byedny	My Voice	Russian Poetry
S. Esenin	Not Vain the Winds	,, ,,
N. Tikhonov	The fire, the Noose	,, ,,
B. Pasternik	A Tragic Tale	,, ,,
N. Aseev	The Sky	S L. No. I of '62
A. Akhmatova	Courage, Song of Peace	S. Lit. No. 9 of '65 S. W. No. 5 of '65
G. Tabidze	The Music of Roots	S. Lit No. 5 of '59
V. Inber	Five Days, Five Nights	Russian Poetry
I. Utkin	Nurse	,, ,,
M. Rylsky	To Friends in Every Land	S Lit. No. 10 of '58
G. Tsadasa	On my Seventieth Birthday	S. L. No 17 of '59
M. Svetlov	Horizon	S, Lit No. 3 of '60
P. Antokolsky	No counting of books	S. Lit No. 2 of '64
V. Kazin	To strike a match	S. Lit. No. 12 of '65
V. Lugovskoy	Star	S. Lit No 6 of '58
I. Selvinsky	About Love	S. Lit. No. 8 of '64
A. Prokofiev	Song	S. Lit. No. 2 of '60
A. Surkov	Twenty Years Old	Russian Poetry
S. Marshak	A Lesson in Russian	S. Lit. No. 4 of '6
M. Isakovsky	Farewell	S. Lit. No. 5 of '6
S. Kirsanov	He's back	S L. No. 10 of '6
A. Tvardovsky	Space beyod Space (An extract)	S. L. No. 11 of '6
S. Shchipachov	Love, Our Love	S. L. No. 19 of '5 S L No. 19 of '6
I. Ehernburg	Broken Lines......	S. Lit No. 6 of '6
L. Martynov	Leaves	S. L. No. 18 of '5
Y Smelyakov'	Unsung Heroines	S. Lit. No. 5 of '6
A. Fatyanov	Nightengales	S. Lit. No. 2 of '6
K. Simonov	Wait for me	S. Lit No. 6 of '6
V. Bokov	That Woman arouses......	S. Lit. No. 12 of '6
M. Dudin	Song of Bridges	S. Lit. No 5 of '6
M. Jalil	The Trouble is....	S. Lit. No. 2 of '6

Name of the Poet.	*Title in English*	*Source*
O. Berggolts	February Diary–Extract	S. Lit. No. 5 of '65
M. Aligher	Little Elephant	S. Lit. No. 3 of '64
S. Podelkov	Our mind retains....	S. Lit. No. 2 of '65
P. Brovka	The Leaf	S. Lit. No. of '63
S. Vasilyev	With my own eyes	Culture & Life-5 of '66
M. Nagnibid	New factory	S. Lit. No. 10 of '60
K. Kuliev	The Ravaged Rock	S. L. No. 1 of '65
D. Aitmuratov	Of Love	S. L. dated 20-9-58
E. Ognetsvet	Guest from India	S. W. No. 5 of '59
E. Nikolayeva	Love	S. L. No. 21 of '58
N. Gribatchov	Happiness	S. L. No. 19 of '59
Y. Drunina	The Rye unharvested	Russian Poetry
S. Kaputikyan	Welccme	S. Lit. No. 1 of '60
M. Tursunzade	My beloved–Extract	,, ,, ,,
M. Tsvetayeva	Seperation	Soviet Literature—An Anthology. By George Reave
K. Seitliev	Poet's House	S. L. No. 9 of '61
	Indian Daughter	& No. 15 of '62
B. Slutsky	Sea of Dreams	S. Lit. No. 2 of '61
M. Rumyantseva	Like Heroes true	S. W. No. 5 of '66
R. Raza	Yet there is time	S. Lit. No. 11 of '63
G. Saryan	Little Cloud	S. Lit. No. 2 of '66
E. Miezelaitis	Silver	S. L. No. 17 of '64
R. Kazakova	Pattering Rain.....	S. L. No. 21 of '63
M. Lukonin	Those returned from war	S. Lit. No. 3 of '61
I. Abashidze	To Poets of India	S. L. No. 3 of '62
I. Volgin	Mothers Worry	S. Lit. No. 10 of '65
A. Grashi	My Hills	S. Lit. No. 2 of '66
M. Markaryan	The Poppies	,, ,, ,,
J. Rainis	Pine	Amity-No. 2 of '65
A. Keshokov	Worst Pain	S. Lit. No. 9 of '59
N. Matveyeva	Nightengale–Bushranger	S. L. No. 2 of '66
Zulfia	Woman–friend	S. L. No. 5 of '61
R. Ryskulov	A Day in Spring	S. L. No. 1 of '64
L. Shchipakhina	I belong to young......	S. L. No. 21 of '58
A. Yerikeyev	The Whole Heart	S. L. No. 2 of '65
M. Teif	The Guest	S. L. No. 7 of '64
D. Bromberg	Strong Legs	,, ,, ,,
Y. Sternberg	The Breeze	,, ,, ,,

Name of the Poet.	*Title in English*	*Source*
E. Vinokurov	Cover of Foreign Magazine	S. L. No. 5 of '64
L. Shishko	Ballad of Soldier	S. W. No. 5 o! '65
R. Gamzatov	To Peace & Amity	S. L. No 1 of '61
D. Zlobina	The Sun's Kiss	S. Lit. No. 1 of '64
E. Feucrabend	Rainbow	S. Lit No. 8 of '60
A. Kovusov	The Eagle	S. Lit. No. 7 of '66
D. Kugultinov	My soul doth sing	S. Lit. No. 6 of '66
V. Lentsov	Mars on Pension	S. Lit. No. 1 of '64
B. Akhmadulina	At Night	S. Lit. No. 1 of '58
V. Firsov	The Sun Appeared	S. Lit. No. 7 of '60
A. Gontar	However boundless sea	S. Lit. No. 7 of '64
Y. Isayev	Memory's Judgement	S. Lit No. 6 of '63
T. Oleinikova	At the Lake	S. L. No 2 of '66
B. Shakhovskey	At my post	S. W. No 5 of '65
G. Ryobchikov	Time will come	S. L. No 4 of '62
A. Atadjanov	Men and Wheat	S. L. No. 7 of '66
O. Benukh	Children of Nations	S. L. No. 16 of '59
A. Voznesensky	Accordions on Holiday	S. L. No. 7 of '60
E. Evtushenko	Halves no use	S. Lit. No. 3 of '65
	Vietnam War	& Janyug-Hindi 7.8.66
K. Ezizov	Dreams	S. Lit. No. 7 of '66
S. Orlov	We laid him rest	S. Lit. No. 6 of '60
R. Rozhdestvensky	Remember!	Youth Review-16-7-66
E. Loteanu	On my left side.....	S. Lit. No. 11 of '65
M. Kempe	Ashes of Nehru	S. L. No. 10 of '65

S.L. Soviet Land, S. Lit. Soviet Literature,
S. W. Soviet Woman

امن سڏي پيو

هڪ سؤ سوويت ڪوتائون

سنڌيڪار

سندري اُتمچنداڻي

ڪتاب ستاويهون]   قيمت اڍائي رپيا   [آگسٽ ١٩٦٦

ڇپائيندڙ

نئين دنيا پبلشرس، مهتا مينشن،
ايس - ٽي- روڊ، مهيم، بمبئي-١٦.

پبلشرس طرفان

اسانکي هڪ سؤ سوويت شعرن جو هي ناياب مجموعو پيش ڪندي بيحد خوشي ۽ فخر ٿو ٿئي. هھڙو مجموعو اسانجي خيال ۾ هندستان جي مشڪل ڪنهن ٻي ٻوليءَ ۾ ڇپيو هوندو. هيءُ پهريون ڪتاب آهي جنهن ۾ سوويت شاعري بابت ويٺل ڪيترن پڙهندڙن وهمن کي ٽوڙڻ ۾ هٿي ڏيندو. سوويت چمن جا هي سؤ گل امن ۽ دوستيءَ، محبت ۽ محنت جي خوشبوء سان سنڌي پاٺڪن کي ضرور معطر ڪندا ۽ پارت- روسي مترتا جي ڏس ۾ هڪ پختو قدم ثابت ٿيندا.

هن کان اڳ ۾ اسان انٽرنيشنل ڪهاڻيون ۽ دنيا جي رچنائن جا مجموعا ڏنا آهن، جيڪي ٻين ملڪن جي ساهتڪ ڌارائن ۽ نون خيالن جي ڄاڻ ٿيو. جڏهن اهي مجموعا سنڌي ساهت ۾ مقبول پيا آهن، تڏهن هي مجموعو پڻ پوندو، اهڙي اميد رکون ٿا.

ڪيترين ڪوشش ڪندي به پروفن جون چڪون رهجي ٿي وڃن ٿيون. انهي ڪري ڪتاب جي پڇاڙيءَ ۾ شاعرن جا نالا وغيره انگريزيءَ ۾ به ڏنا اٿئون.

ڪورٽي ڏنل چٽر مشهور روسي چترڪار ويلي ورلوف جو آهي.

Printed by Ram Jethanand at 'Janki' Printing Press, 77, Kapad Bazar, Mahim Bombay 16, Owned and Published by him at Naeen Duniya publishers 10, Mehta Mansion, Sitladevi Temple Road, Mahim, Bombay-16.

سنڌ يڪار جي قلم مان

اڄ جڏهن دنيا جنگ جي بادلن ۾ وڪوڙيل آهي، تڏهن ته امن روئي پاڻيءَ مثل اهم ترين پيو لڳي. جن جنگ جي آگ ۾ پنهنجو سرونس لٽائي ڇڏيو تن لاءِ ته امن آهي ساهه جيان پيارو، جئن سوويت واسين لاءِ. هي مجموعو ان جي ساک پري سگهندو.

سوويت ڪوين امن جي ترقي جو ڀڳيٽو چٽر چٽيو آهي اٺاهه ڪوتائن ۾ جنهن مان فقط مٺ پرڏي پيش ڪئي اٿم. هنن ڪوتائن مان ڏسڻ ۾ ايندو ته سوويت واسين امن کي رڳو راڄنيتي سطح تائين ئي محدود نه سمجهيو آهي. هنن امن جي راهه ۾ پنهنجي ديس لاءِ، ساري دنيا جي حفاظت لاءِ ئي گيت نه رچيا آهن، پر محبت، محنت ۽ قدرت جي وڏائي ۾ به رچنا ڪئي آهي. لڳيتو آڪٽوبر انقلاب کانپوءِ رشيا ۾ رڳو اناج ۽ ٻيون ضروري شيون اڻ ميون نه ٿيون آهن، پر شاعر ۽ شاعرائون به جام پيدا ٿيا آهن. مون انهن مان فقط ٩٥ چڱن جون هڪ سو ڪوتائون ڏنيون آهن.

هنن سؤ ڪوتائن ۾ ١٩١٧ کان وٺي اڄ تائين جي اڌ صديءَ جي شاعري جي جهلڪ ڏنل آهي، جا زندگيءَ جي گوناگون پهلن تي لکيل آهي.

ڪتاب جي شروعات ڪئي اٿم سوويت يونين جي هڪ محبوب ترين شاعر اليگزينڊر بلاڪ جي مشهور

ڪوتا ”سٽيپن لوڪ“ سان، جنهن ۾ هن آڪٽوبر انقلاب اڳ ٽي پراڻي دنيا کي اپيل ڪئي آهي ته ”ڇڏيو ته جنگ جا ڪروپ رستا، وڃو ڪٽي اڄ اُمن جو پاڪر“، جا اپيل اڃا پراڻي دنيا کي اوناٽي آهي.

ڪتاب جي پڇاڙي ڪئي اٿم، سوويت يونين جي هڪ پياري شاعرا مردزا ڪيمپيءَ جي ڪوتا سان جيڪا هن اسانجي پياري نيتا جواهرلعل جي ديهانت تي لکي آهي. اسانجو جواهرلعل به امن جو وڏي ۾ وڏو اُپاسڪ هو ۽ ڀارت- روس دوستيءَ جو باني پڻ. ان دوستيءَ تي سوويت ڪوين به خوب ڪوتا رچي آهي. اُن مان ٿوري ڪجهه هن ڪتاب ۾ ڏنل آهي. آڪٽوبر انقلاب بعد ان دوستيءَ تڪڙيون وِڪون وڌايون آهن.

حقيقت ۾ انقلاب بعد اڌ صديءَ اندر، سوويت شاعريءَ ۾ ترقيءَ جون گهڻيئي منزلون طيءِ ڪيون آهن. انقلاب وقت شاعريءَ جون چار مکيه ڌارائون هيون- پرتيڪواد (Symbolism) رُوپ واد (Acmeism) پوشيه واد (futurism) ۽ ڪلپنا واد (Imaginism). پهرين ٻن ڌارائن ۾ زور ڪونه رهيو هو- پوين ٻن مان پوشيه واد پنهنجو آواز بلند ڪيو هو ۽ ڪلپنا واد اڃا اوسر جي دور ۾ هئي. انهن چئني ڌارائن جا جدا جدا عيوضي هئا- بلاڪ، اَخماتووا، مئڪووسڪي ۽ يسنن، مگر هو

پنهنجي ڏاڍائن کي ڇنڊڙي نه پيا. پين ڏاڍائن جـو ن
ريکائون به سندن کوتا ۾ اچي ويئون. انقلاب کان پوءِ
شروعاتي وقت ۾ پرولتاري کوتا اُسري ويئي. انهيءَ مشهور
شاعر هئا - تيکونوف، اِساکووسکي، سوريناف، اُنتڪن،
لگو وسڪي، پروڪوفيف، سرڪوف ۽ ٻيا. کيترين
هلچلن، ڪشمڪش ۽ شاعرن جي ٻاڻ ۾ سهڪار سان
سوويت شاعري جنم ورتو *

اڪثر چئو آهي ته سوويت شاعـري پرچاري،
موضوعاتي، هڪ رنگي آهـي ۽ اها لريڪل ڪانهي.
ليڪن سوويت شاعريءَ جي جدا جدا دورن جي شعرن
مان ڏسبو ته اها ڳالهه صحيح ناهي. شروعاتي دور ۾
ڪن ڪوتائـن ۾ ڪلا ڪجهه گهٽ هجي، پـر انڪري
سڄي ڪوتا، ڪلا کان وانجهيل نه چئبي.

هن مجموعي جي ڪوتائن مان نظر ايندو ته سوويت
ڪوتا نه رڳو لريڪل آهي پر ڪئين رنگ روپ به آهن
مڃهس. اچا به شايد گهٽا عيوضي شعر هجن جي مون کي
نه ملي سگهيا هجن چو ته سوويت شاعري آهي به اٿاهه
۽ شاعر به ڪي ٿورا نه ناهن. سوويت يونين ۾ جاڻيون
به الاهي آهن. ڪي ته اهي به آهن، جن جو آدم فقط
ڪن هزارن ۾ مس آهي، جن کي انقلاب کان اڳ پنهنجي
ٻولي، لپي يا پرديش به ڪونه هو. انهن جاتين جا شاعر

* Read Soviet Poetry (In Russian with English foreward); Moscow.

۽ اعليٰ شاعري پيا ڪن جن مان ڪافي هن مجموعي ۾ به آهن، جيڪي ٨٠، ٩٠ سالن جي عمر جا آهن ٢٥، ٣٠ سالن جا جوان به آهن. هن مجموعي جو چوٿون حصو ڪن ته شاعرائن جو آهي.

مطلب ته سوويت يونين ۾ شاعري ايتري پياري آهي، جيتري مشڪل ڪنهن ٻئي ملڪ ۾ هوندي. سڄي رشيا ۾ ڪيترين ئي جاين تي عام جام مشاعرا ٿين ٿا. هر سال اتي هڪ خاص ”ڪوتا جو ڏينهن“ ملهايو آهي

ڪوتا جو ڪوتا ۾ ترجمو وڏي ڳالهه ٿئي ٿي، ليڪن شاعرانا جذبا ۽ خيال، انداز ۽ اظهار ايترو ته وسيع ۽ نفيس ٿو ٿئي جو مونکي لڳو ته انهن ڪرڻ سان ڪيترن هنڌ شعر جو خيال گهٽجي ٿي ويو. مون ڪوشش ڪري ڪوتائون سڄي جون سڄيون ترجمون ڪيون آهن سواءِ ڪن جي. مگر ڪوتائون انگريزيءَ تان ترجمو ڪيل آهن، انڪري شايد پنهنجي قدرتي خوشبوءِ جو ڪيترو حصو وڃائي چڏيو هونداڻون. پوءِ به گهڻو ڪجهه آهي جو منهنجي دل کي ڪڏهن کلائيندو، ڪڏهن روئاريندو، ڪڏهن پر لڳائيندو ئي رهيو ترجمي وقت. سوين ڪوتائن مان هڪ سؤ ڳولڻ ۽ ڪٺان ڪٺان وڃي هٿ ڪرڻ جي محنت جو سارو اجورو ڪوتائن مان پرپيل خوشيءَ ۾ پائي چڪي آهيان. پيا به ڪجهه پائيندا ته خوشي ٻيڻي ٿي پوندي.

اسين سٿين لوڪ

١- توهين ڪروڙين اسين ائين جئن ڪا بوڏ ڪاهي اسانجي سڏڪن سان ڪيئن پهچندا؟ ٺيو سياڻا اسين سٿين لوڪ ايشيا جا سپوت آهيون اڪيون اسانجون سدا سڪايل تڪين ترڇو.

٢- توهانکي صديون، اسانکي لڱندا ڪلاڪ ڪي مس توهانجي خاطر ڪري غلام-ي، سهي ڏڪارون اسان ٻچائي، توهانجي يورپ، منگول ڏڻ جي پهاڙي اُجگر سندي حڪومت جي وحشيت ڪان.

٣- صدين ڪان اوير هڙپ ڪرڻ جا لڏوَ تي سپنا لمائي وينا اسانجا موٽ-ي، اُملهه خزانا چٽر ڪيوَ ٿي! اسانکي گهيري بندوقون تاڻي فقط اشاري ملڻ تي مارڻ جي لئه ها بينا.

٤- اچي ويو آ سمو توهانجي فنا ٿيڻ جو وڏايو جئن ٿا توهين عقوبت، غصو وڌي ٿو گهڙي جڏهن گهند وڄڻ جي ايندي، وڃائي ڇڏ ٻو گهٽي غصي مان سٽي زمين تي هٿيلا ڇڏ ٻا.

٥- پراڻي دنيا! متان ٿئيئي ڪني پڇاڙي هري هري بس ڏڪن ٻڪن ۾ وڃين ختم ٿي

هيءَ ڪوتا روسي انقلاب بعد ١٩١٨ ۾ لکيل، يورپ کي مخاطب ٿيل آهي ۽ هتي گهٽايل آهي. (ترجمان)

پٽيم سياٽي ۽ بدلجي هاٽي، ٿون **آب پس*** جنهن
سلي هٿي جنهن قديم **سفنڪس** ‡ جي پرولي.

٦- وشيا ۾ سفنڪس آهه اچ جي، لڳيٿي گد گد
مگر دکن مان لنگهي اچا پٿي، نصيب جوڙي
ڏسي توهان ڏي وري وري ٿي، تکي توهانکي
ڀري اکين ۾ ڏڪار ڪڏهين ۽ پيار ڪڏهين.

٧- اسانجي رت ۾ آ پيار ڪوئي ڪماليت جو
نه جو اوهانجي سياه چاتو، ڪڏهن عمر ۾
توهان وساريو آ پيار جو سو، عجيب پهلو
جلائي جيڪو چڏي ٿو ساڙي، وجهي ٿو ماري.

٨- چڏيو نه جنگ جا ڪروپ رستا، وجهو ڪٽي اچ
امن جو پاڪر، وجهي مٿان پوءِ سمو ٿي گذري
وجهو ترارون مياڻ ۾، سڀ نهي هلون بس
ڏڪار کي ائين ختم ڪري پانهي وڌايون.

٩- اگر نه ٿيو ائين، نڳيندي نڳيا، اسانکي سڌ آ
ڏجون نه ٿا جو اسان لاءِ ٿيندي نه وڌ خرابي
توهين ڏجو جو، صديون توهانجون ڏيون رهنديون
توهان جا بالڪ نپل ۽ ڏبرا، پيا پٽيندو.

١٠- پراڻي دنيا! ڪا سمجهه رکو ٿون، اليٽي وجهه هي
ڏيون ٿا دعوت، شريڪ ٿي ٿون، متي آ محفل
هي ساز جهنگلي ۽ امن ۽ پسيني جا گيت ڳائي
بلند ٿي ٿي وسط لاءِ سڀ کي سڏي پيو.

---

* يوناني راجا ‡ يونان جي هڪ راڪسياڻي

اسين لٽون پيا

١- ماڪ جي تازي ڇانٽ. ڳانٽ جي ويلا
ڏاڻي لهرائڻ جو سڀ کان سنو سمو
انهن ڄٽن جا هٿ ڳنڍجي پيا ڪڄڻ
اسين لٽون پيا، اسين لٽون پيا.

٢- گولين ڇنڻ جون سيٽون پيئون وڄن
ٻنين مٿان ڪڙوآهي لال وارن وارو سورج ديوتا
ليڪن ڊپ کي تڙي ڪڍيو آهي
ڏيهن اسانلاءِ نه ترسندو، انڪري اچو ته لٽون.

٣- ٻنين وچان لنگهي، نڪريءَ جي لاهيءَ تائين
پير اگهاڙا ڪري تارا ترانا ٿي هلون پيا
گولين کي نه ڪو قياس نه پرندو
بس شيهي جي وسڪار ۾ اسين لٽون پيا.

٤- ڏسو ڪير پيا ڪ، ڏسو، ڪيئن پيا لٽون
گولين جا ڏيهيو اسانجي وارن تي پيا پوَن پوَن ڪن
گولين کي ڇٽن ٿيون، جهڙا ڦاڙهن پنيان ٻڳهڙ
مگر اسين پنهنجو پراچين فرض پاليندا ايندا اسين.

٥- جي سو يارا ٿيا سين ته ڪوئي ڪجهه نه پڇندو
۽ اٿ تي ساڻي اوڇي سر ۾ ڳائيندا اسين
مري وياسين ته به هڪ قطار ۾ هونداسين
ليڪن آخر تائين سبز ٻنيءَ کي لٽيندا رهنداسين. (١٩١٧)

صاف گوئي

منهنجي ڪوتا ڪنهن طرح نہ توهانکي پهچندي ئي
پر نہ انهيءَ راهہ تان
جتان ڪام ديوتا جي رس ڀري ٻڪ ٻوڙ ۾
تير چٽي ايندا آهن،
نڪي ان سڪي وانگر جيڪي بازيگر توهانکي
ڏيکاريندا آهن ،
نڪي ڪنهن مري ويل تاري جي جهڪن ڪرڻن جئن.
منهنجي ڪوتا پنهنجي وات گهڙيندي
پراڻين پهاڙي قطارن وچان
۽ اسٽرگيءَ سان،
پڌري پٽ،
بنا ڪنهن ڏيک ويک جي
توهان سان ولي ملي ويندي
ائين جيئن ٺون مان پاڻي ايندو آهي،
جنکي روم جي ٻانهن وجود ڏنو هو.
مان هريل ئي ناهيان
ڪن وس جي ڪوتائن لکڻ ئي.
ڏسو نہ منهنجي صفحن جون فوجون ڪيئن پريڊ ۾ آهن
۽ مان ڪيئن نہ گنڀير تا ۽ فخر سان
پڙائن جي مورچي تان

سلامي پيو وڃان .
منهنجي پانت پانت جي هٿيار بند فوجن سان
سڀ کان پياري آهي.
ٽجنيس خطي ۽ طنز.
منهنجي پيادل فوج.
۽ هيءَ سڄي فوج
جيڪا ويهن ورهين جي سوڀ سان تمتار آهي،
ساڻ توهان پورهيتن کي ڏيڻ ٿو وڃان.

دشمن
شاهي مزدور طبقي جو،
منهنجو به دشمن آهي،
هيان ڏيندڙ، ڏڪاريل ۽ موتمار.
اسان سڀن کي حڪم مليو هو،
لعل جهنڊي هيٺ گڏ ٿيڻ جو
سالن جي محنت مشقت وڃان
۽ ماني پاڻيءَ تي سوڪارو ڪيڻ وارن ڏينهن وڃان.

ڪارل مارڪس جو هرڪو گرنٿ ڪوليوسين
اٿين جئن گهر ۾ روشني آڻڻ لاءِ
دريءَ جو تاڪ کوليندا آهيون.
ليڪن انهن گرنٿن کي پڙهڻ بنا ئي
اسين ڇڏي سگهياسين ٿي

نہ ڪنھن سان گڏ هلڻ ڪيپي
۽ ڪھڙي طرف لڙڻ ڪيپي .

اسانجي جدليات
هيگل جي حرفت مان نڪتل نہ هئي
پر اها جنگ جي شور منجھان
اچي قائي هئي اسانجي ڪوٺا اندر
جڏهن گولين اسانجي بندوقن مان چٽي
حاڪمن کي ائين ٻڌايو هو
جنن ڪجھ سال اڳ اسانکي ٻڌايو هئائون .

وڏوا - مشهوريءَ کي
ڀوڙها ڀارڻ ڏيو
انهن جيئيسن جي ڏيھ مٿان
اسان پر جلدي ۽ سدائين لاء
ڏهڪاءَ پيدا ڪرڻ لاء .

پلي مر منهنجي ڪوٺا
عام سپاهين وانگر ،
اسان مان ڪن وانگر
جيڪي لڙيا ۽ گمنام مري ويا .

ذري بہ ڪاڻ ڪانہ اٿم
فولادي بتن جي يادگارن لاء

ٽر ماٽر ۽ ٽانگهه نه اٿم
سنگمرمر جي سڪل منٿيءَ لاءِ.
اسين سڀ ڪامريڊ آهيون.
انڪري اچو ته پنهنجي وڏائيءَ ۾ سڀ حصيدار بڻجون.
هڪڙو ئي پڪو يادگار هوندو اسانجو
جو اسانجي ڪهاڻي ٻڌائيندو
سوشلزم جي
جيڪا جنگ ڪندي سدائين لاءِ حاصل ڪئي اٿئون.
(١٩٣٠)

چانڊوڪي ۽ استري……

آڌي رات جا ٻه.
تون ضرور ننڊ ۾ هوندينءَ.
رات
ڪير گنگا
چانديءَ زيڪ جي پيرت سان.
مونکي ڪائي تڪڙ ڪانهي،
نڪا ضرورت آهي تار موڪلي توکي اٿارڻ ڪرڻ جي…
چوڻتا ته واقعو ظاهر ٿي پيو آهي
پيار جي ٻوندي
اسيءِ چپ سان ٽڪرجي ويئي.
تون ۽ مان ٻئي ويا آهيون.
ڇو دهرائجن
هڪبئي کي ڏنل ڏک ڏاکڙا ۽ زخم.
ڏس ته جهان مٿان ڪيڏي نه ماٺ طاري آهي.
رات آڪاس کي ڀيٽي آڇي
چانديءَ جا چمڪندڙ گرهه.
هڙيءَ ويل
ڪو جاڳي ڳالهائڻ چاهيٿو
زمانن سان
اتهاس سان
سرشٽيءَ سان.

(۱۹۳۰)

منهنجو آواز

ٻايان تون، پر ڇا سچ پچ ڳايان ٿو؟
منهنجي آواز ۾ پيل آهي جدوجهد جي کهراڻ
منهنجي ڪوتا جي سٽ سٽ سادي ۽ کهرڙي آهي
نڪي ٿهڪڻي ڦهڪڻي منجھ ٿان،
نڪي صاف سهڻن مدهوش ٿيل ماڻهن اڳيان،
نڪي وايولن جي ڪومل ۽ ملايم سرن وچ ۾،
وڃي اُٿي ٿو منهنجو ڪوڙو ڏکو آواز -
ڪجھ ڳوڙو، ڪجھ چيڙيل، ڪجھ طنزي، ڪجھ ڏمريل.
سراپيل ماضيءَ منهنجن، گيتن ۾ اٿاهه ملامتون پريون آهن
سرسوتي ديويءَ جو مان سلامي نه ٿيو آهيان.
منهنجي هيءَ ٿيز ڪوتا، متر ڪي جي ڏکن سان
ٿي گهڙجي.

منهنجا مارو، منهنجا ڪامگارو!
توهين ئي منهنجو ڏمر سمجهي سگهو ٿا،
توهانجو ئي فيصلو مون لاءِ صحيح آهي.
توهانجي ئي نڪتچينيءَ ۾ ڪوئي ڇل ول ڪونهي
توهانجن آسن، توهانجن اُمنگن سان تمنار آهي
منهنجي ڪوتا.

توهان، ڪوئن جي ٻرن جهرن گهرن ۾ رهندڙ
توهان جو ئي مان وفادار پهريدار آهيان. (١٩١٧)

اجايو نہ هو سو

١- هوائــن نــہ آڪــاس ڏوڏيـو اجايو
لڳو ڪيـن هـو تيــز طوفــان اجايو
لڪي ڪنهن اچي منهنجي اکڙين کي بخشي
صحتمند پياري ٿــڌي روشنائـــي.
٢- هئي رات خامــوش گـهري ۽ نيري
انهي ۾ اچـي ڪنهن نرم هٿ ڇهايو
اچي ڏک ٿيو ملڪ منڙي جو مــن ۾
پري آ جو مونـکان، ڏکـن جو ستايو.
٣- اچي ڪير گنگا نــہ مونـکي ڏڪائـي
نڪي ڪنهن نکيتر جو دپ ٿي ستائي
سچو ئــي برهمانڊ ائـن آهــہ پيارو
جئين ماهہ چلهہ جـي سدا دل لپائي.
۴- مليو جو انهن کـان سو بخشيش آهـي
فقـط روشني پئي ســدا ئمئمائـــي
لڏي لال گل، شـام جي مهل ڏيري
چڙي آرســـي پانـڍ جـي آ تڏائي.
٥- جڏهن ڪيت جي سمنڊ ۾ مان هاڻ تو
اچي خود بخود ٿو هي تصور اکين ۾:
تہ آپ جي اچـي گـانء وڇڙو ڇڙيو آ
ڇٽيو ٿي ڇٽي جـو اجا رت- پـڌل آ (١٩١٧)

اين- نڪونوف

گوليون - ڦاسيون

گوليون ڦاسيون، ڪاٺ ڪهاڙا
اسانجا ٻـڌا ٻانها ٿي پيا،
پاڻيءَ جو ٻـي قطرو قطرو
ٻـوڏ الاهـي ٺهجي پيو.
ٽاري جـا ٻـيون ۾ لتـاڙي،
سـا ٺهجي پيٽي گهاٽـو ٻيلو.

ڪوڙ اسان سان گـڏ ويٺو هو،
گـڏ ڪـاڏائين، گـڏ پيتائين،
گهنب چڙ گونگا ٿي ويـا هئا،
سڪا تـور وڃـائـي ويٺا،
ڪـڙڪـو پنهنجو گنوائي ويٺا،
موتـن ڪان نـه ڊنا تي ٻاڪ،
اسـان سڄاتـا ڀريون پيرو،
سهڻـا ڪـوڙا ڪنور لـفظ.
(۱۹۲۱)

بي- پڙسترنڪ

دکھ ڀري ڪهاڻي

١- شيون تہ سڀ بدلجي وينديون، سڀڪجھ نيڪ ٿي پوندو،
راجداني بہ وري نهي هوندي،
پر ٻارڙا رات جو اُٿي جو ڪيڪون ڪندا
تہ اُن جو پراچت ڪوئي ڪري نہ سگهندو.

٢- انهيءَ هراس لاءِ ڪائي معافي ڪانهي
جنهنسان سندن ڇهرا هپا ئجي دکھ جي مورتي اٽجي ويندا.
اوهہ! هنکي ڪيترو لوڙڻو پوندو
سڄو حساب چڪائڻو پوندس.

٣- ۽ نيٺ هڪ ڏينهن ايندو
جڏهن جهان کو نہ وشواس ڪندو تہ هو ڪو هتي هو
تہ بہ يتيمن جي روڄن ۽ وڌوائن جي لڙڪن لاءِ
سڄو ڪيترو لوڙڻو ئي پوندس.

٤- وقت اها چرپل اجهائي ڇڏي
تہ بہ مٿس ملامت ڪندو رهندو
سندس هر گناهہ، هر ڪوڙ تي لعنت وجهندو
هيروب جنن **بيٿليهام** ۾ چريو ٿي گهمندو.

٥- هڪ ڏينهن تہ اسانجي آس پوري ٿيندي
جن ڏکہ ڏنا سي بہ نيٺ لڏي ويندا.
پر لولن لنگڙن لعلن جو چٽو
ساڳي ٽڪائيءَ سان گهائيندو رهندو. (١٩٤١)

آسمان

وڻڪرن جي اڇين ٽڪرڻن وچان
سنگمرمري آسمان پڇندو ته نظر آيو،
الهن هٿي لڳو ڪا وڏي شاهي ديول ٺهون پيئي آهي،
جا آڳاسن ڪان جي ڏيرو ۾ اچلي ويٺي آهي.

البت اها ديول شاعريءَ جي هئي؛
اڻلهر خيالات ۽ بلند جذبات جي؛
اسان کان مٿي اڪيلي اڪيلي لٽڪي پيئي هئي
ننڍا ٻچا جي، اسانجي پهچ کان پري پري.

وڻڪرن جي اڇين ٽڪرڻن وچان،
سنگمرمري آڪاس ڏسندو ته نظر آيو،
پر جنڪي پهاڙ ڪانهي، پوء به سپڪجهه جاڙ وارو ٿا
سمجهن پاڙڪي.
سي چوندا -
اهو هوائي چيز آهي جنهن ڪجهه به ڪونهي.

دليري

جاڳو ٿنا، اڄ اسانجي نصيب جو داءُ لڳو آهي
پر اسان هميشه الهاس جوڙيو آهي
جڏهن مقابلي جي گهڙي آئي آهي
تڏهن دليريءَ سان لڙنداسين.
جتي گولين جي ريهه پيئي هوي اُتي به نه ڊڄنداسين،
نڪو اُجڙيل گهرن تي روئڻ ويهي رهنداسين -
چو ته اسانجي روسي زبان، رشيا جي ٻهڳٽي ٻولي!
توکي جند جان سان جڪڙي رکٹو آهي.
تنهنجي آزاد ۽ پاڪ پڪار، پوين کي ڏينداسين
جئن اها سدا ساهه کڻندي رهي. (١٩٤٢)

امن جو ترانو

پون جي سوکيمر لهرن تي اڏامندو
پهاڙ ۽ ساگر پار ڪندو، خوشيءَ جي خبر کڻي اُڏ،
اُڏ، اُڏ ڙي منهنجا گيت- امن جا ڪبوتر!
سڀني قومن کي سڏاءِ ته جتادار امن آيو ڪي آيو.
ٻڌائين وچي هيڪي ته ڪيئن نه اُمنگ سان
تنهنجي ديس جي هرڪا دل پيئي ڌڙڪي.
اڏامر، توسان ٻيا به امن جا ڪبوتر اچي گڏ ٿا.
ڏور ڏيهن جا ساٿي تنهنجي دلي آجيان ڪندا.
اڏامر، جتي گنگا ندي فلڪ سان پيئي وهي
۽ جتي شهيدن ڪارڻ ڪونڙين ۾ رهيتا. (١٩٥٠)

ٻارن جو سنگيت

ٻراني ڏانهن ڪن ڏي،
هڪ شبهو ڪيڏي ٻڌ،
سرور ڪجهه ٻڌندين.
جڏهن ڌرتيءَ تي اينو آهين
ان جي هيٺان پيو وڃي
ٻارن جو امر سنگيت.

هزارين اونها لڪل آوازگڏجي پيا ڳائن
الهنيءَ ۽ اڻ جيت جيوت جو آلاپ.
جڏهن ٻيلا آئيندي لاءِ ننڊ مان جاڳندا آهن
تڏهن گونجندو آهي هي سنگيت.
هدرت جا امر ٻجهه پل مبارڪ هجن،
ٻر هن پر نه ڪائي ٻجهارت ڪانهي:
ٻهار جو هردو هڪ سند پش پيو سڻائي
هڪ ڌرڪندڙ جيون جو، جيون جي امر سڪ جو.

پنج ڏينهن، پنج راتيون

(لينن جي موت تي)

ڏينهن جي روشنيءَ کان دور
مقبري جي اندر رکڻ کان اڳ،
پنج ڏينهن، پنج راتيون
لينن واري ڪمري ۾ ليٽايو هئائونس.

اڪت قطار ۾ آيا پئي لوڪ
جهنڊن کي هيٺ جهڪائي
آخرين ديدار ڪرڻ، سندس زرد مک جو
۽ لال پلي جو، جيڪو سندس چاتيءَ تي هو.

پر ٿوري، جنهن کي هو ڏهاڳ ڏيئي ويو هو،
سڀ پرجي ويئي، ڪڙري پاري سان.
لڳو ٿي، هو ڪٿي ويو هو
ڪيڏو حصو اسانجي حرارت جو.

ماسڪو ۾ پنج راتيون، ڪنهن ننڊ نہ ڪئي
ننڊ نہ ڪرڻ لاءِ نہ هو هليو ويو هو.
چندرما هو پهري تي
چپ چاپ هماڻيل!

(۱۹۲۴)

نرس

رات پوري ۽ ۾ اونڌي منهن پيو هوس
(مون ۾ ڪوتا ناهي، پر ڪراهيندڙ دل جي ڪوڪ آهي)
احسن أماڪ منهنجي مٿان عيان ٿي پيو،
رات نهار جو، نيرو نيرو نور.

مون مٿان نرس بيٺي هئي
ڄڻ منهنجي ڏک جي ساٿڻ،
اس درد جو ڏنگ پرو ٿي ويو.

مون موت جو چشمو ۽ موت جو گنگا جل هڪ ئي وقت
پڪارجي ويو منهنجي سر پر ٿي،
۽ مون مٿان جهڪيل هئي رشيا -
جنهنجا وار هئا شاهه بلوط جيان ڊگها.

(١٩٤٣)

ايم - رلسڪي

هر ديس جي دوستن ڏانهن

١- جبلن ۽ سمنڊن جي پار پنهنجو هٿ وڌايو اٿم
انهلاءِ جن سدائين خون پسينو پئي وهايو آهي،
جن بيابان، بوستان ڪيا آهن، ڪاٺيون ڪوٺيون آهن،
۽ اُتساهه سان محنت ڪري زمين کيڙي آهي.
٢- انهن پائرن جو آواز وڄ وانگر گرجندو پيو ٻڌان،
اونداهي آفريڪا مان، برفاني ٽنڊرا مان،
ڪيوبا مان ڪولمبي مان ته جاپان ملڪن مان،
۽ ٻن پنن مان جتي واريءَ جي ڦس لڳي پيئي آهي.
٣- هر ديس جون دليون هڪ دل ٿي پيئون ڌڙڪن،
روشن ڏينهن لاءِ آسائتيون اکيون پيو ڏسان؛
سمنڊن ترين جو آواز صاف پيو پڪاري:
جنگ جي ڪڙ ٿئي، امن جي جئه ٿئي.
٤- سيني کي پائن جتن کيڪاريان ٿو-
جاٽانتو هو به مونکي پاءَ جيان پائيندا
۽ مان سوويت ديس جو سپوت ۽ سپاهي،
هر ملڪ ۾ پنهنجي اُمڙ ڳولي لهندس.
٥- امن پسند دنيا، تو لاءِ ته هٿ وڌايو اٿم،
پر جي تورا، شيطاني فصيح زبانيءَ سان جهان کي
خون ۾ بوڙڻ چاهيندا.
تن تي شينهن وانگر ٽهڪندڙ پارانو ڪرندو.

مهنجو سٺر جنم ڏن

[illegible] هي ڇون چا پيا؟
[illegible] پنهنجين پٽنين تي به وشواس نه اٿن،
[illegible] غمزوه پيو آهيان.
[illegible] ناهي!

[illegible] ڏينهن جنم ڏن تي
[illegible] سيڏي مجلس ڪاڏي هئي-
[illegible] جنم ڏن مبارڪ" چئي
[illegible] مٿرن ۽ مائٽن ڪليو ڪيڪاريو هو.

[illegible] هڻن پڪ ئي پڪ ڳٽڻ ۾ پل ڪئي آهي-
[illegible] نشي ۾ هوندا:
[illegible] ان ڏينهن جائو هوس
[illegible] آڪٽوبر انقلاب وقت "سوويت" جائي هئي.

[illegible] اڳين حياتي نه هئي فقط رودن راڙو
[illegible] وقت هو زار جو ڏهڪاءُ.
[illegible] جي چاليهه سال ڪٽبا نه ٽيهن سالن جو نه ٽيندس.
[illegible] بيوقوف نه ٻڌائي سگهندا. (۱۹۴۷)

مائيڪل سويلو

اُفـق

چونڊا اُپ آيو هو ڏرتيءَ ماتا وٽ
۽ ائين اُفق جو جنم ٿيو هو...
اُپ ۽ ڌرتي جي پٽ کي پڪڙڻ جو پرڻ ڪيم:
مان ڀڪيس... هو ڀڪيو ۽ گوءِ ڪٽي ويو.
پر سوچيم، هڪ ڏينهن ته لڄ کي جهلي ونندس.

هو ڪسڪي ته مان چل ول سان پٺ وٺانس،
پر مان اُفق جي ديس تي پهچي نشان رکان
ان کان اڳ هو ٻئي ديس ڏي ترڪيو وڃي.

پيادل نه پڄانس نه هرڻ ۽ گهوڙي.
موٽر ۽ هوائي جهاز ۾ چڙهي پيو پڪڙيانس،
ليڪن عرش ۾ نه قصو ئي اُلٽو ٿيو پوي.
هيٺ ٻيون پيلا ڍنيون نديون ڀڪندو ڏسان
نظارو نه خوب، پر هو پاڇوڪر اُفق ڪٿي؟

اي اُفق، توکي شايد سچي هستي ئي ڪانهي.
مگر ڊوڙڻ مان صبر ۽ اورچائي ضرور سکيس.
اسين نوان اُفق پيا کوليون- سڀ ۽ پيرپا پاڇيا.
۽ جڏهن به ڪنهن اڻ ڏٺل راهه جو ٽالو ٻڌون
تڏهن پنهنجو اُتساهه ۽ همت ڏيکارڻ نڪري پئون.

جوانيءَ جو طوفان

[illegible] جيڪي لکي نه سگهيس تنهنکي ڳٽڻ ونوڻ آهي.
[illegible] لکي هر کي ڏسان ٿي ڪين.
[illegible] جوانيءَ جي سڪٽي ياد ڪڙو ڪيو ڇڏي طوفان
جوان [illegible] جي پڙڪ ۽ پنيت جو.

[illegible] ڏيرو، ملول ۽ جهور ٿي ويو آهيان
[illegible] اڄي جيان پاڻ وڏيڪ آب تاب سان
[illegible] اوچ ۽ انهي جنڙي خوشي
[illegible] پيئي آهي مون لاءِ نعمت.

[illegible] ني نه هرڪو انسنا ڪندو ۽ ٿرندو ٿاپرندو آهي،
[illegible] لاءِ نه دري ڪولي ڇڏيندو آهي،
[illegible] اڄي ان سماڌيءَ جي پٿرن تي ناچ نچي
[illegible] ڪيهن ڏينهن سندس بيجان جسم کي جاءِ ڏيندي.

[illegible] اڄان نه ڪٽي ٻانهون ڦهلائيندس
[illegible] طوفان لاءِ جنهنکي خوب سڃاڻان،
[illegible]ڪرن مٿان اُسري ياڪر ۾ پريندس سندرتا کي
[illegible]جي گولا مٿي نه رهندم نه همت نه اتم.

لاٽ

ليلي ٻاري، اُنهي سادي سودي نهني لاٽ
ويهي ڏسجي ته آنند اچي ويندو
سڄ چنڊ تارن ۾... ساڳيو اهو نظارو
وچتر ۽ ناياب لڳندو آهي مونکي،
ڇو ته ان ننڍڙي لاٽ ۾ ڏسان پيو
انساني ڪشمڪش ۽ وِجد.
ليلي ٻاري، سڌ ٻڌ ڪوهي
جاچيان وينو لاٽ کي -
جا جهنگلي به آهي ته پالتو به.
سندس ڪاٽ جي سرهاڻ
ٻڌائي پيئي آکاڻي
ماڻهن، وڻن ۽ ڪارخانن جي.
جڏهن ڌنڌ ڀريل رات جو اڪيلو رستا پيو ڪڇيان
ان مهل ڪيسي ۾ پيل ماچيس تي هٿ لڳي وڃي
ته ايتري خوشي ٿئي مونکي
جيتري ٻار کي ماءُ جو مرڪندڙ مکڙو ڏسي ٿئي،
۽ مان محسوس ڪريان ته بادلن ڏي پيو اُڏامان،
يا پاڻ انهن کان به مٿي،
جتي تارا پيا اَزلي آگ سان ٻرن،
يا آڪاس کان به دور دور دنيا ۾. (١٩٢٦)

او تارا

او تارا، تنهنجي ٿڌي روشني ٻري ٻري
[illegible] لي ٻيٺي لهي لهي:
[illegible] وهامندي، تڏهن تون نه وڃين جهڪو
ٿيندو ۽ نيٺ الوپ
[illegible] لئي، سمجها ٽاڪي ٿو آيرين.

[illegible] ڏورانهين دنيا آهي ڦرندڙ اڏندڙ آگ جي،
[illegible] انڌ جا وچ، پاڻ ڇهڻي ٻرڻ لڳندا.
[illegible] ڏانهن ڇو ٿو اچي رکيءَ سان ڏسين،
[illegible] سان نه ڏرليءَ جو ٿي هڪ انڌ آهيان؟

[illegible] وٽ تون ڪٿي ٻرڻ مري ويو هجين.
[illegible] تنهنجون لاٽون ڪيترن ورهين کان بند هجن،
[illegible] تنهنجي جهيڻي روشني اڃا ٻيٺي اچي، انڌي وانگر
[illegible] لٺ سان هلندو ڪجهه ڳوليندو هجي.

[illegible] ڪا جادوئي حرارت تنهنجي دل کي زنده رکيتي؟
[illegible] ٻاڻي جي ذرآهيان، تون نه وڏي نصيب وارو آهين؛
[illegible] مونکي نه اکيون آهن، دل ۽ دماغ به آهي
انڪري مان ٿي پيو آهيان، تنهنجو حاڪم، تنهنجو مالڪ.
(١٩٥٦)

اِليا سيلونسڪي

محبت

مري وڃان يا گم ٿي وڃان
نہ روئندين نہ ئي ڪانہ، روئي سگهندين نہ ئي ڪانہ.
مان تنهنجي لاءِ پيڙھ جو پٿر نہ ناهيان.
مون بنا زندگي ڪا ڪانہ پوندءِ.

ڪانہ ڪنهن کي منهنجي ڪري ڪونہ
وينو تنهنجي دل ۾ جيئڻ جي چاهہ پيري
سچ نہ مان آهيان ڇا؟ هڪ دوست شايد.
پر منهنجا ڪي حق ضرور آهن.

جو پيار قاهي ٻڌجي پوي، ڪائي آزادي نہ ڏئي -
سو نہ پاڳلپڻ ڇٽبو.
فقط ڪبوتر ئي ٻئي ڪبوتر جي پيار لاءِ
پاڻ سيکجهہ ڏيئي ڇڏي.

هو ڪُو ڪري ڇهنبڙي هٽي پيو سڏڙا ڪندس.
پنهنجي ساهہ جي پشم ۾ لڪائڻ لاءِ،
سڏو سڏ کهڙائيءَ سان پيو وڄ ڪيرائي آڏ رائيندس،
جڏهن هنجي سيني جي ڏڙڪڻ ۾ سندس جهڙي ئي وڃي

[illegible] هڪ دوستي آهي،
[illegible] ارالو جذبو جاڳون ٿا،
[illegible] سڀ هٿڻ ۽ ڳنڍڻ ضروري ناهن،
[illegible] الڪل ويجهن سان هٿ ملائڻ.

[illegible] جاڳيون ۽ خط به ڪونه گهرجن
[illegible] مان نهاريان اتي تنهنجون اکيون پسان
[illegible] تنهنجي جسم جي رڳن منجهه
[illegible] اٿيين رڳ رڳ جي وڻي آهي.

[illegible] ڪ رهندي نه کهڙيءَ به گهائي گهڙي ۾
[illegible] دعائن ۽ ڪوڙن ڪلاڪن لڳندي به،
[illegible] پرينم تو لاءِ ترسندو،
[illegible] مهربان نهار سان مرحبا ڪندءِ،

[illegible] قرب سان
[illegible] تنهنجي مرحبا ڪندا، پر نه عياشن وانگر،
[illegible] انالاءِ نه تون هنن لاءِ ضرورت آهين...
[illegible] نه هنن لاءِ تو جهڙو بيو ڪوبه ڪونهي.

اليـنگزينڊر پروڪيف

گــيــت

هوا پيئي حملو ڪري ڇهڇ سانئي ڇيل ٿي ؛
هو مڙي پيو، پر ٽٽي نٿو.
مان پيو گهوريان تنهنجين عقابي اکڙين کي،
پر بجهي نہ ٿي پياس.

ان تازي توانائي نفيس ساوڪ مان سڏو ٿي
تو تائين وسط جي راهہ آهي منهنجي.
هڪ ئي خيال، هڪ ئي ارادو آهي دل ۾ -
بس تنهنجين اکڙين مان غم کي ٽري ڪڍان.

تون ئي آهين منزل منهنجي
تو لاءِ ئي تو جيئان، منڙي منهنجي.
منهنجي عقابڙي، ڪهڙي آهي ورندي انجي -
ڇا فقط تون ئي ڏيئي سگهندينءَ ؟

ويهه ورهيه ۽ اڇا وار

[illegible] هاڻي پٽي وهيو،
[illegible] وهڻ ورهين جو جوان جهڪي پيئو هو،
[illegible] اس ۾ جو جاچي ڏٺائين
[illegible] او پنهنجو نظر آيس مٿي ۾ اڇا وار.
[illegible] ڀوري قسم کڻي ڇڏيائين:
[illegible] اس لي چڙهائي ڪندڙ کي چٽ ڪري ڇڏيندس.
[illegible] ڪير هنکي ميار ڏيئي سگهندو
[illegible] ڪڏهن جنگي جوش کان سندس مٿيون ڀڪوڙيل آهن؟
(١٩٤١)

ايس- مارشڪ

روسي ٻوليءَ ۾ سبق

صبح جي روشنيءَ سان ڀر وڏي ڪوسي ڪلاس ۾،
جتي اهڙي ماٺ آهي، جهڙي خود خاموشي.
اڳيان رکيل ڪاري بورڊ تي ۽ پنيان بيهڻ تي
اڇي تي ڪارو، ڪاري تي اڇو پيو لکجي،
ٻار چاڪ ۽ قلم سان لکن پيا :-
”اسانکي جنگ نـــه کپي
اسانکي ويڙهه نه گهرجي.“

سوويت واسي اڏين پيا
ڪاٺيون ڪوٺين ۽ ڏڪ پالين پيا،
سوويت ٻالڪ به اکر اڏڪ سکن پيا.

اکر پنيان اکر،
لفظ پنيان لفظ پيو لکجي:
”شل ساري عالم ۾ امن رهي
”سڀني لاءِ زندگي بهتر ٿئي.
”جنگ ۽ جهڳڙي جي گهرج ڪانهي
”جهان ڀريو پاڳيو ۽ آساهه بخش آهي،
جتي ٻارن ٽوڙي ڏين لاءِ ڪافي جاءِ آهي،“
ائين سوويت سڀوت لکندا رهندا
پنهنجي مادري ٻولي سکندا رهندا.

موڪلاڻي

۱ اڃا ڪم جاري نه اولهه ڏي اُسهي،
وڃي هوءِ اوڙ......
ٻالڪ ڪوسوسي وڃن جنگ ۾ ٿا.
۲ الهن هس جدا ٿي، پري هو هلي ويا،
ٻالڪ ٻوٽتي سڀ، صلح جا زمانا.
" ملي! ڪجهه نه چئه تون، ڪريون موڪلاڻي،
" دعائون مونکي ڏي ته سؤلو سفر ٿئي."
۳ وراڻيو هي پياريءَ:
" سچي دل سان توکي، دعائون ڏيان ٿي،
" نه مرڻو پيئه جي، نه هڪ ڪن به لڳندءِ.
" پنين جي به ڦنجي، هجن گهاوَ هلڪا،
۴ " مگر منهنجي سڀ کان وڏي چاهه هيءَ آ
" نه موٽي ملين تون، منا منهنجا ساٿي،
" اچي سوڀ جي ٻن پرن تي چڙهي، گهر."
۵ وٺي آگرين کي چيوٽي هڻن ۾،
نهاري سدو محبوبا جي اکين ۾،
ٻڌائين، " اچا ڪجهه ٻيو مونکي گهر جي
ڇني رهج لکندي، ڪجهه سا عنايت."
۶ "ڪٿي تون وڃين ٿو، ڪٿي خط لکان مان؟"
ڀهڪو هنجو آواز ويو ٿي به چوندو:
" لکج پر، لکج پر، ڪٿي پي لکج پر!"

ايس- ڪرسانوف

هو واپس آيو!

ٻماڪي پنيان ٻماڪو ٽيو
هوا ڌڙڪڻ لڳي.

انسان چيو:
هاڻي وارو منهنجو آهي!

۽
هڪ ڪن ۾
ٽارن ڏنو
ٻڌڪيئن
خوش ۽ جوان اکيون
چمڪي سگهن ٿيون.

۽
هڪ ڪن ۾
رواجي دؤر
ڌرتيءَ تائين محدود
حياتيءَ جا،
پورا ٿيا.

جڏهن انسان
همت ڪري

پنهنجو وطن ڇڏي،
آڪاس اڏاڻو.
ريڊئي سندس سوڀ
جو اعلان ڪيو
۽ عجيب ڪارنامن جو يُگ شروع ٿي ويو.
سورج منڊل،
هڪ رواجي
سوويت
انسان اڳيان
آڻ مڃي.
”يوري، يوري!“ *
ڌرتي پڪاريو:
پٽ ڪيڏن ٿو لڳين؟
سندس نبض جاچيائين
۽ وات نهاريائين
۽ جڏهن هنجو پٽ
گهر موٽيو
تڏهن سڄي جهان
وجد ۾ پڪاريا
ٿي فخر ۽ خوشيءَ ڀريا لفظ
”هو واپس آيو!“

* يوري گئگرين - پهريون آڪاس - ياتري.

اي - ٽوار بسڪي

انگرا نديءَ تي ٻ ٽسڪ بند

نديءَ غصي ۾ جڏسي ڪيڪ ڪٽي
۽ پنهنجين لهرن کي ڪٽي ڏوم سان سٽيائين
ان پٿر تي، جنهن سنڌس راهه روڪي هئي،
۽ سنڌس جڳن جي جهونيءَ چال کي بند ڏنو هو.

رات سڄي پاڻي پٽي رڙڪيو
پر پاڪ ڦٽي نه اسانجي سوچ نه اچي سهڙي،
جڏهن اسانجي آخرين ڇپ مٿان ڪرڻ سان
اسانجو قيدي ڪنڌ جهڪائي ماٺ ٿيئو رهيو،

هار ڪائي نه ڏيرج ۽ نزاڪت نه وڃائي هئائين
۽ ان نئين مالڪ جو فرمانبردار ٿي پيو
جنهن ٿورن ئي سالن ۾ اهو ڪي ڪري ڏيکاريو
جيڪو بيشمار يگ به نه ڪري سگهيا هئا.

هاڻي اسانجو نئون جاول سمنڊ تڪو وڌندو آهي،
پر شاهي در سنڌس ست سهي سگهندا آهن.
اها اسانجي ئي سوچ آهي-
ليڪن اڃا ته گهڻو ڪجهه ڪرڻو آهي.

پيار

(ٻه ڪوتائون)

(١)

لوڪ پلي پيا گھوري ڏسن حسن تنھنجو،
جن وٽين لٿن ڪٿ ڪن تنھنجي.
پر تون نه ويھي پنھنجي چھري جا گھنج ڳڻج
يا مٿان پنھنجي عمر گھٽ ڪري ٻڌائين.
ڪي سھڻيون بيوس لڳنديون آھن
جن ڪي ذرا ڪومايل گل.
مون لاءِ نه تون جن وڏي ٿين،
لٿن وڏيڪ وڻندڙ، وڏيڪ موھيندڙ آھين. (١٩٤٤)

(٢)

ساميواد جا اڏيندڙ - ٻي ڪھڙي چيز فخر لائق آھي؟
ڪھڙيون آھن اُھي ٻلنديون جي اسانجي سورھيائي کان
ٻاھر آھن؟

ڪير ٿو چوي اسانجو پيار اسانجي ڪارنامن کان ڪسو ٿئي؟
مان ڪٿي اھڙي پيار جي لائق نه ھجان
مگر فخر ۽ صبر سان طوفان سھڻ جي سٽ اٿم،
پيار آھي ۽ پنھنجي سونھن ڦھلائي ٿو
نه مٿي ڪٿي، پر ھيٺ ھتي
اھڙو ئي پيار اسانجي آرزو ٻڻجڻ لائق آھي! (١٩٦٥)

ٽڙل تارون

خوشبودار ٻوٽن وچ،
جتي جيڪر ماڻهو جيئري وهڻ چاهي،
اُتي ڏنم، هڪ مئل، سگنل ڏيندڙ سپاهي،
هنجون آگريون اجا به تار ۾ اٽڪيل،
سندس اکيون اجا به چنتا ۾ ٻڏل،
جڻ مرڻ مهل به اون هجيس سگنل ڏيڻ جي
۽ انتظاريءَ مان ٻڇندو هجي:
هاڻي تارون ٽهي ويئون؟

ليونڊ مارٽينوف

ٻَـــن

ٻن
سنا پيا هئا
چپ چاپ
هڪ ٻير ۾.
ڪنهن اڇي ننڊ ڦٽا ٻن.
اوچتو هڪ لهائي سجهي آين،
هوا ۾ ميلو مچائي ڇڏيائون.
”ٻيهو ته، ڪير آهيو توهين؟“ پڇيومان.
ٽپندا ڪڏندا چوندا ويا:
” آهيون ته فقط ٻن؛
”مگر سمهڻي سمهڻي
”سپنا لڌاسين ته ڪلا جو سودو ڪبو.
”ڪوئي چترڪاريءَ ۾ قيمت چڪائيندو
”سونهري ڳاڙهن ۽ ڪکن رنگن جي،
”جيڪي انساني اک لاءِ هڪ نعمت آهن
”پر ڪو چترڪار پيدائي نه ٿيو
”اسين اڏي ٻڇي تا وڃون!“

آءِ ـ سميلياڪوف

گمنام نائڪائون

وچاري ننڍڙي جوليٽ مري ٿي،
نظارن پرٿي آڪاس مان آيل طوفان ۾.
اوفيليا جا پاڳل گيت
عاشق مزاج جوانن کي عجب ۾ وجهو ڇڏين.
سنڊريلا منچ تي پيئي ناچ ڪري
۽ سنڊس مائيليون پيرو وينيون غصي ۾ لڪين.
اسانجين ڳالن ڪڏن ڪاهين ۾ ۽ نه محلن ۾
پنهنجي زندگيءَ جا رومانوي ڏينهن گذاري ڇڏيا،
يا سائبيريا جون زميون ڪيڙ پندي
تيل ٻڏل ترنڪتر جي دونهين ۾ گذاريائون،
۽ ڪيترين، اسانجن نونهالن جي پر ۾
بندوقن پنيان ختم ٿي ويئون؟
۽ اهي جن جنگ تان موٽڻ ڪانهوءِ !
اڳي وانگر ٿوپا ڏيڻي ٿي گهگهرا پاتا!
اوه! اسين توهانکي اجا سدر ويس ۾ ڪائيندا سين
توهانکي اطلس ۽ مخمل ۾ ويڙهيندا سين!
محل اڏائيندا سين توهان تي
جنجو حقدار، توهانکان وڌ پيلا بيو آهي ڪير؟
سوين گيت ۽ ناٽڪ رچيندا سين توهانجي واڪاڻ ۾
جنجون توهين سچ پچ ئي لائق آهيو!

بلبليون

مورچي تي بهار ڇانيل آهي، ڪوبه سپاهي ستل ڪونهي؛
وري بلبلين جي ٽڪلو ٽي پڌجي
انڪري نه جو بندوقن جي گجگوڙ ڪانهي
پر ڇو ته بلبليون جنگ کي ليکين ٿي ڪين،
پيئون مستيءَ ۾ سڄي رات ڳائين.
اڙي بلبليون، بيلي اهڙي جوش سان ته نه ڳايو،
سپاهين کي ته ذرا آرام ڪرڻ ڏيو.
بلبلين جو جيون اهڙو، جو جنگ جهيڙو جاڻن ڪونه
سپاهي ته ساري رات جاڳندا ٿا رهن،
پنهنجي پنڌ پاسي وارا باغ ڪين ياد پيا اچن،
جتي بلبليون ڏاڍيون لاتيون لونديون هونديون،
۽ گهر، جتي سندن پيارا گهڻو اوسيڙو ڪندا.
اڙي بلبليون، بيلي اهڙي جوش سان ته نه ڳايو،
سپاهين کي ذرا آرام ڪرڻ ته ڏيو.
پرهه قتيءَ جو وري جنگ جاري ٿيندي -
سپاهين جي ڀاڳ ۾ رڳو وڙهڻ ٿي وڙهڻ آهي،
ونين ۽ ولين کي رئندو ٻاڏائيندو ڇڏڻو ٿو پوڻ.
اسين سپاهي پيار ڪريون ۽ ڪوچ ڪندا رهون،
پوءِ به گهر لاءِ موهه نت نئون، سچ سنئون وڌندو رهي
اڙي بلبليون، بيلي اهڙي جوش سان ته نه ڳايو......

کي - سمونوف

"ترسج مونلاءِ......"

ترسج مونلاءِ، مونٽي ايندس، انتظار ڪندي رهج.
جڏهن اونهارو تيز تتل هجي
جڏهن برف پيئي وسي،
جڏهن سرءُ پنهنجي حال تي پيئي ڳاري
غمگين ٽڙڦندڙ ٻارش جا آنسو،
تڏهن به پيئي واٽ نهارج.
ڀلي ٻيا انتظار ڪرڻ ڇڏي ڏين،
ڀل دور ديس مان خط اچڻ بند ٿي وڃن
ڀوءِ به ترسج، مان مونٽي ايندس......
جڏهن ٻيا چون ته هاڻي مونکي وسارڻ جي ويل آهي
تڏهن تون وشواس نه ڪج.
ڀل مهنجي ماءُ ۽ پٽ، مونکي مري ويل سمجهن
مهنجا دوست مهنجي ياد ۾ گلاس ٽڪرائي شراب پيئن
پر تون نه وٺج گلاس، هڪ تون ئي انڪار ڪج.
ترسج مونلاءِ، مان موٽندس، موت کي به ٺوڪاري.
جڏهن ٻيا اهو ٻڌندا ته ڪيئون هٺي چوندا "قسمت"
ليڪن جن مهنجي راهه نهاري ئي ڪانه
تنکي کهڙي ڪل ته تو ئي پنهنجي اوسيئڙي سان
هيڙي خونخوار جنگ مان موٽائي آندو مونکي.
اسانکي خبر آهي ته ڪئين قسمت کي ٺڳيوسين.
انکان وڌ ڀلا ٻين کي ٻڌائي به ڇا سگهبو
رڳو توکي ئي ته ڪل آهي ان اوسيئڙي جي
جو ٻئي ڪنهن به نه ڪيو هو. (١٩٤١)

وڪٽر بوڪوف

ڪوتا جو جنم

”هيءَ عورت، دل ۾ طوفان برپا ڪيو ڇڏي،“
چوندي شرم پيو اچي.
سندس ڇهڻ زندگيءَ جا سواس ٻٽجيو پوي مونلاءِ
سندس ڇهاءُ مورڇا طاري ڪيو ڇڏي.
غير معمولي ڳالهه ته منجهس ڪابه ڪانهي،
نه پدوي، نه درجو.
ٻين جو نه خاص ڌيان به ڏانهس ڪونه وڃي،
رڳو مان ئي سندس مرڪ سان مات ٿيو وڃان.
ڪهڙو آهي رهسيه ڪهڙو آهي راز انهيءَ؟
سندس ٻيهڪ به ڪا هڪدم ٺاهوڪي ڪانهي،
نڪي ڪنهن وڏي ڪارنامي جي هام هڻي سگهي ٿي،
سندس روش به ڪي اپسرائن جهڙا ڪونهن.
پر سندس آواز!
گونجندڙ ۽ گهرو، آگ لڳايو ڇڏي جيءَ ۾
هلان ته برابر سانتيڪي ٻڙنگه ۾ پيو،
پر وچ پيٽي اندر وراڪا ڪائي.
سندس اکيون آهن نيريون ۽ شانت
جهڙيون گرم ملڪن جا سمنڊ،
پر مون ۾ ته طوفان جا آثار آڻيو وجهن،
بس ڪوتا ٽڙقيو اٿي جيءَ ۾.

ايمر - دؤدن

پلين جو نغمو

نفرت جون پليون،
لالچ جون پليون -
انهن ۾ ڪڏهن ڪا انساني گهرج پوري ڪئي آهي؟
خوف جون پليون،
جنگ جون پليون -
ڀاءُ چڏيو سڀ، وڏيڪ هڪ ۾ نه ناهيو!
پر پوءِ به ڪي وهڪرا آهن
جن تان پليون ٻڌڻ ٿي کپن؛
اهي آهن ويڪرا ته به متن پل ٻڌي سگهجي.
تڏهن چون اهڙي شاندار پل ٻڌون
هڪ ملڪ کان ٻئي تائين
هڪ دل کان ٻيءَ تائين
۽ ان پل تي پختي هوندي همت، ڳهيڙيل دوستي
جا هڪ پل ٻڌندي
ڌرتيءَ کان آڪاس تائين

مصيبت اها آهي ته...

مون لاءِ ته هڪ ئي نينگر آهي.
ڪيس ئي سڀن کان وڌيڪ پائيندو آهيان،
ٻيون ته مون لاءِ ڄڻ آهن ئي ڪونه؛
سندس قدمن تي جيڪر جهان جهڪي -
پر سهڻي آهي پرڻيل، انڪري لسٽ کان ٻاهر آهي.
"۽ توسان لڳو لڳل اٿس ڇا؟"
"اڙي ڏاڍي. بس شيطان آهي،" وراڻيم.
"اٿين آهي ته پوءِ تنهنجون اميدون بيصواب آهن،
هن چيو، "منهنجي صلاح اٿئي ته:
جلدي سهڻيءَ کي طلاق وٺڻ لاءِ چئه
متان پوءِ وجهه وڃائي ويهين.
۽ جي آهين تون به ڇڙو ڇانڊ.
ته ڇوڪريءَ ۾ لائون لهي ڇڏ؛
۽ پوءِ لٽڪيو رهه پنهنجيءَ ونيءَ سان."
"اڙي يار، مان تنهنجي جاءِ تي هجان
ته مان به جيڪر اهائي صلاح ڏيانءِ...
پر مصيبت اها آهي ته...
هوءَ منهنجي نيڙي شيطان
مون سان ئي شادي ڪيل آهي!"

ليننگراب جو گهيرو

ڪوڙ را! قدير هٿيار، منهجي سڀئي ساٿڻ،
ڌرتيءَ جي ايماندار پٽڻ، ڪيترو نه اسان سنو آهي!
اسان ٻنهي گڏجي ڪهڙا ڪهڙا لڪ لتاڙيا آهن
جي ڪڏهن خواب ۾ به ڪين هئا!
مورچن کان قبرن تاءِ ڪٿن ني اچ وڃ ڪئيسين!
هاڻي به اها ڳالهه نه ٿي سمجهه ۾ اچي
نه ڪيئن پٺي هڪٻئي جو ساٿ ڏنوسين،
ڪهڙيءَ به لاهيءَ چاڙهيءَ ۾ منهنجو همت نه ڇڏيئه.
هر جدوجهد ۾ اسين اڳريون رهيوسين.

جنهن جنهن ليننگراب کي بچائڻ ۾ همت وڌايو،
۽ مصيبت سٺي،
سو سچي معنيٰ ۾ سپاهي آهي،
۽ ويرتا جي امر واڪاڻ جو مستحق آهي.

پر هڪ ڳالهه جي فقط انهنکي ٿي خبر آهي
جيڪي ان دؤر مان گذريا: جٿن جٿن ٿي
لڙائيءَ ۾ ٽڪليفون وڌيون تٿن تٿن اها
وڌيڪ ڏکي، پر شاندار ڳالهه ٿي
محسوس ٿي ته پاڻ کي حيوان ٿيڻ نه ڏجي.

مارگريٽ اليگهر

سوکڙي

ننڍڙا هاٿي! اسانجي سياري ۾ اچي پهتو آهين.
مون وٽ سوکڙي بڻجي آيو آهين
ڪنهن ساراهه جا ٻڪ ڀريندڙ ڪونه آندو توکي
پر توکي آندو آهي هڪ دل گهريي دوست

ڪلڪتي جي جهوني دزيل دڪان ۾ پيو هئين،
ڪنڌ پٺي لوڏيندي، جو هنجي اک چڙهي وئين.
بس اب گهڙيءَ ۾ ڪلاڪن مان مٽ بڻجي ويا،
ڏينهن اهڙو تڪڙو گذريا جهڙا پهر.

لون ۽ مونهنجي دوست تڪڙي رفتار پڪڙي،
چانديءَ جي پڪي جهڙي جيت ۾ آيا.
مونهنجي ماسڪو واري جاءِ چندن ۽ ٻيءَ دنيا جي
سڳند سان واسجي وئي.

چندن جي خوشبوءِ کان مخمور ٿي
مونهنجي دل خوشي کان ڳائڻ لڳي.
ننڍڙا هاٿي: تنهنجي وڏي مهرباني
جو ڪٽي آيو آهين! هندستان کي مونهنجي ويجهو!

ايس- پوديلوف

جنگ جون اهي گهڙيون...

اسانجي دل نہ ڀلبي جنگ جون اهي چڀندڙ گهڙيون
جي مدت تائين، وچ جيان من ۾ هيٺون ڪامنديون.
وري نہ شل ٻڌون ونين جون وداعي رڙيون،
ٻارڙن جون ڏک ڀريون چيخون،
ڪارن وارن جو اوچتو اچڻ تي وڇوڙي جي خبر،
بليدان جي ڇپ ڇپاٽ جون هيون اهي گهڙيون.
جڏهن سونهري ڦندڻن وارو جهنڊو فوج اڳيان ڦڙڪي ٿو
تڏهن دل مولمار عطرن کان آجي ٿيو وڃي.
اها گهڙي شمشان جهڙي مات ڇانئجي وڃي، انهلاء
جن ڏڪارن ۽ ڪيترن ڀائرن کي، جتي هو دفن ٿيا.
اسانجي فوج جهنڊا ڦڙڪندا ڏسي ڦولجي وڃيٿي.
جهنڊا اسانجي مندر ۽ مجاهدن جا نشان!
اچا ۽ ڀلند ٿي دشمن کي مات ڪر.
وري ۾ اهي هند سر سبز ٿي ويندا
جيڪي سپاهين ڀهڪائن اڄ وچ سان چٽاريا هئا
۽ جتي گولين وطن کي اداس ڪيو هو.
اهي سنهوٽا أسوندا ۽ ڇهڇ ساوا ٿي آڪاس ڇهندا.
شل اسانجون ونيون ۾ اڱڻ ٻارڪ گهڙين کي
دعائون ڏين جڏهن سڏن گهوٽن ٻهار ڏ گهوري ڇڏيو.

بيٽرس بروڪا

هڪ ٻـن

ڪڪنڊڙ طوفان جو مونکي ڊپ ڪونهي،
مان زندگيءَ سان ائين چهٽيو ٻوان، جئن ڪو ٻن
اُن ندڙ ٽاريءَ کي چهٽي پيو هجي،
جو جدا نه ٿيڻ تي هوڏ ٻڌي بيٺو هجي.

هڪ ننڍڙي ٽٽي چلڪندڙ ٽامي جي،
سنجها کي روشن ڪيو وجهي
آبشار جو ڏند چمڪايو وجهي
ڏاڍي بيپرواهيءَ جي ڦڙڪ سان
طوفان جو شوخ سڏ پيئي ورائي.

جڏهن وري سيارو آٽي ٿو
جوش ڀريو برف جو طوفان
۽ هوا بس بند ٿيڻ جو نالو ئي نٿي وٺي،
تڏهن لڳي پيو، هو اُئي پنهنجن پنن تي ايهي ٿو،
۽ جنهن ٽاريءَ تي آسريو آهي،
انکي پيو اڇائڻ جي ڪوشش ڪري.

پر دل ڪمپيندڙ بهار جي ڪرٽن اچڻ تي
نون جاول پنن کي پنهنجي جاءِ يڪدم ڏيو ڇڏي،
قدرت جو سانتيڪو حڪم مڃيندي
ڏرتيءَ تي ڪريو پوي
چپ چاپ، نهايت نزاڪت سان.

ايس - وسيليف

پنهنجي اکين سان ڏٺو اٿم

ٽون فون جي هڪ ڇيڙي تي ۽ مان ٻئي ٿي.
هتي ڇڪاگو ۾ اڄ ڪوهيرو ڇانيل آهي.
اسانجي گفتگو ڪيڏو نه مفاصلو ٿي طيءِ ڪري،
ايڏي مفاصلي جو سوچيندي ساهه ٿو منجهي،
ٽوڪي ۽ سڄي پڇ ڊپ پيو ٿئي.
هتي صبح پيو جهاليون پائي ۽ تو وٽ رات.
ڪيئن آهي سريوزا؟ ڇوڪن ٿي مزي ۾ آهي؟
ننڊ اٿس؟ ته هڪ چمي ڏيس.
ڏس ته سندس دادا هيٺر ڪيڏو پري آيو آهي،
زندگيءَ ۾ ڪڏهن ايڏو پري نه نڪتس.
ماسڪو جو ڇا حال آهي. ڪهڙو ستُ سماءُ آهي؟
ڪوئي سنو ناول، آکاڻي يا شعر پڙهيو اٿيئي؟
هتي سڀ اڳي جيان ٺيڪ ٺاڪ آهي.
هر ڪو انعام پنيان آهي، سڀ ان ڪوڙڪي ۾ آهن.
ساري شاهي آمريڪا اسانجي سامهون آهي-
ڪي پئسي ۾ ڦاٿل ٿا، ڪنهن کي ڪوڏي به ڪانهي.
سڀ اکين سان ڏٺو اٿم، جاچي جوچي
هي ٻئي چيزون - "آمريڪي جيون" ۽ "شاهوڪاري".
جيئن ڪو انسان انسان سان سچ سلي.
ته چوندس عجب ڪائي سگهجيٿو هتي ڪن چيزن تي
پر رشڪ ڪجي ٿن تي — اهڙو ڪو به سبب ڪونهي.

نئين فئڪٽري

چيل جي سرهاڻ سان واسيل ٻگهر
عرق ۾ ٻوڙجي نڪتو آهي ڏيهن مڇهان.
ڏينهن - جيڪي ڪارين چمنين پنيان گم ٿي ويا آهن،
هن ڏوراهين ڏيهه ۾ سرءُ جي هوا
انڌ لٺي رنگن وارا پن ڪٽي پيدا ڪيا آهن.

سر مٿان سر پٽي وکيس،
مارو جو نهيو ته ڪڪرن کي پٽي ڇهيائين.
جو جو ٻگهر جو ڦڙو ڪريو ٿي زمين تي
تنهن ۾ وڃيو ٿي اسانجي محنت جو نغمو.

سونهن بهارون ٽڪجي، ڇڙهندڙ وير جيان،
سرءُ جي ساڙيندڙ رنگن مٿان ڇانئبا ٿي وياسين.
چوٿ، سياٽي
مشينن جو ترانو شروع ٿيٺو آهي.

سياٽي
قيمتا قرظ لڳندا
۽ زور سان ڳاٻو ويندو هي سهگان:
سياٽي!
ڪم جو پهرين ڏيهن آهي. (١٩٣٠)

ڪئسن ڪوليف

اُجڙيل ٽڪري

اُجڙيل ٽڪري ...
ٽپ ڏيئي مٿي چڙهيس،
غم ڀرجي ويو من ۾.
ٽڪري، لاش جيان، چٽاريل چير چير ٿيل،
ڪاش! گل ۽ گاهه ان تي ڏسي سگهان ها.

ٿـــــاڪو ڪريل وڻ -
پرسان ويهي رهيس،
ڏک، ڪارائي ڇڏيو، منهنجو مک.
ڪاش! اُنکي ڏسان ها گاهه ۾ کيليندڙ،
ٻارن مٿان ڇانو جهليندو.

روئي پوان ٿو جو زندگيءَ سان موهه آهي،
انڪري ٿي ڪڏهن ڪڏهن ڏکي نظر ايندو آهيان
۽ نيڻ منهنجا خالي خالي لڳندا آهن.

جيڪي ڪريل آهن،
جيڪي گذاري ويا آهن،
تن لاءِ رهيو ٿو افسوس،
ڇو ته جڏهن جيئرا هئا
تڏهن دل سان گهريو هوم اُنهن کي.

ب ي - ائٽمورٽوف

قــرب

جاڻان ٿو، ڪو فيلسوف ڪونہ آهيان
پوءِ بہ منهنجي راءِ پڇيائون:
ڪهڙي آهي اها شيءِ جا دوستن ۾ ورهائجي ٿي
نہ ياڳا ٿئي ٿي ڪين؟

جواب تہ مونکي ڏيڻ ئي گهرجي،
روٽيءَ جو ڪٽي مثال وٺان،
ڪڏهن تہ ٽڪري ڪري ورهائي هئيسين،
هاڻي ڪٽي جام ٿيون ملن.

ڪي چيزون تہ سون حصن ۾ ورهائي پيئون سگهجن
پر ڪي تہ ڪيڏو بہ ڏک ڪائين،
نہ بہ ٽڪرا ٿين ئي ڪين.

ءِ يلا قرب؟ اهو منڙو قرب
ڪڏهن مانيءَ وانگيان ٽڪرا ڪري ٿو سگهجي؟
هاڻو بہ دلين ۾ نہ ضرور ورهائي ٿو سگهجي،
هڪ دل لاءِ تہ تمام وڏو آهي.

مگر ٽياڪر ڪي نہ وڃو آڻجو،
جي قرب زنده رکڻ چاهيو تہ
ٽن جي وواهپ ۾ بس ڪسجي ويندو
رڳو ٻن دلين ۾ ئي قرب پيو ٿلي ٿولي.

ايڊي ايگنيسويٽ

پارٽي مهمان

سانوري ڇمڙي ، ڪارا پرون ، ڏاڍو دور ڪان آئي آهي،
منهنجي موچاري ٻار کي کيڏندو ڏسي
ياد اچي ويو اُس پنهنجو سانورو.
منهنجي روسي ٻالڪ جون اکيون آهن
سمنڊ يا آڪاس ڪان به نيريون ،
۽ وار پيلا جهڙو ان ، ڇمڙي جهڙي عاج .
آراسته هنج ۾ ڪٽي هنڪي، گهمڻ لڳي ڇهچ ڇرا گاهه .
هندي ءَ ۾ لولي جو ڳائڻ لڳي
نه ٻالڪ پيو مشڪي ، جڻ سمجهي پيو ،
۽ سمجهندو به هوندو
جو هي گيت سڀ ماڻ جتي ڪٿي ڳائيندي يون آهن:
شل سڀ ٻالڪ ٻي اونا هجن
جهڙا آڪاس ۾ اڏندڙ پکي.
منا لعل! تنهنجي ماءُ ويٺي ڳائي امن جو ترانو.
ڏاڍي مهانگي ملهه مليو آهي اَمن ...
دهلي ۾، ڪيرو ۾، چاهي ماسڪو ۾ به ،
ماٺهو پنهنجن ٻچڙن لاءِ ئي پيا سوچين.
”شل تون به ڏيهان ڏيهن ٻلوان ٿيندو رهين .
شل تنهنجي زندگي ۾ين لاءِ امن ۽ خوشي آڻي.“
ائين ئي پٽي ڳاٺو انهي پارٽي استري
ساوڪ ۾ ويهي منهنجي روسي ٻالڪ لاءِ.

پيار - ٻرندڙ مشعال

دل مان پيار ڦٽي نڪري ٿو، جئن ڪو چشمو
جئن ڪو گيت
جئن ڪو سنگيت
ٻرن ٿي اُڏاڻيل،
پيو گونجي هميشه هميشه يگن يگن کان ...
اُنجي اعليٰ ڪمن جا گيت ڳايا آهن شاعرن،
اُنجي ڏاهپ ۽ ٻل تي وياکيان ڪيا آهن سنتن:
ڪاري رات جو به پيار جي حڪم تي نڪري پئون
وڏي ڪم تي، ڪنهن نئين دنيا جي کوج تي.
ٻڌهن اهڙي پيار کي نمسڪار چونه ڪريون،
جيڪو عورت جي سيني اندر،
سونهن جا نفيس ناياب گل جهومائي ٿو.
مرد جيڪي اُمن لاءِ لڙن ٿا،
سي به ان پيار ۾ طاقت جي تلاش ڪندا،
جنهنجو زنده زور ڪڏهن گهٽجي نٿو،
پاڻ هڪ ڏياٽيءَ مثل،
ٻرندڙ مشعال جئن
سوڀ جي چمڪندڙ چوٽي جي
راهه ڏيکاريندو هليٺو
دلين کي ڪناتار پريندو.

اين - گريباچوف

سڪ

هيڏانهن آهي نفاق، هوڏانهن آهي نراسائي
اُن ۾ منهنجو به ٿورو ڏوهه آهي.
جڏهن سڏيائون، تڏهن ويس ئي ڪين
وڃڻ لئي دل ئي نه هئي
وقت بوقت مليل چتاون کي ليکيم ئي ڪين
۽ لڙائي ۾ شامل ٿيس پر ڏاڍو دير سان.
هاڻي ٻهانا ڳولڻ بيڪار آهن، ڳوڙها ڳاڙڻ فضول آهن
حياتيءَ جي حقيقت سالن ڏي پيئي اشارو ڪري.
هر ڪو پٿر يا وڻ
۽ دل جي هر ڪا دڪ دڪ
انهن چوٽين کي ڇهڻ لاءِ پيئي ڇڪي
جيڪي ٻهرين ڌنڌليون ئي نظر آيون.
هر چڙهائيءَ کان پوءِ چڙهائيءَ تائين پهچڻ ۾
پلي ڪيترا نه ڏک ڏاکڙا اچن
پر پنهنجن هٿن سان روشن
آئيندي لاءِ هڪ پل جوڙڻي آهي.
هن اٿل پٿل ۽ جدوجهد جي جڳ ۾
ڪجهه جوڙيندي، محنت ڪندي،
ڪا رچنا ڪندي ئي گهڙي ۾ گهڙي خوشي مليٿي.
اُن ئي آهي جيون جو سڪ.

يوُليا ڊروُنينا

اڄ لٿو فصل

ڪڻڪ جي فصل ۾ لاهارو پيو ٿي ڪرنهي ،
انڪري پيو لهرائي
۽ جنگي جوان انڪي لتاڙيندا پيا وڃن
اسين ڇوڪريون ۽ ڇوڪرن وانگر پيئون وڙهون .
اهي ڪي جهوپڙيون ناهن، جيڪي ٻرن پيئون،
منهنجي جواني پڻ جلدي ٿي وڃي انهيءَ ٻارڻ ۾
اڄ ڇوڪريون ۽ تيون جنگ ۾ وڃن
جڻ ويندا آهن ڇوڪرا. (۱۹۴۲)

سلوا ڪپوُٽڪيان

آجيان

ٻارڙو منهنجو، هاڻي سکيو آهي ڳالهائڻ،
سندس طوطلا اکر سمجهڻ ئي ڏکيا،
پر فرام ۾ مڙهيل فوٽو ڪٺي ڏيانس
۽ جهٽ صاف انجو پيو نانءُ ٻڌائي،
گدليون آڱريون ٻاراڻي ٻونگ سان ڪيئي،
گلاب جهڙي مرڪ سان پيو فوٽي کي پائڻي.
ائين ٿي ته هر ننڍين ٺهيءَ سان
لينن پيو هر گهر ۾ پرورش ڪري.

منهنجي پياري

سچ چوان ٿو: دور دور وڃڻو ٿي آهي مونکي،
پر پٽوارن سان ملڻو آهي ۽ جهان ۾ ڏسڻو آهي.
اڳي اڳي اسانجا ابا ڏاڏا پڇندا هئا،
اڌ رپور نا لاءِ، ڪوهه ڪيڪارڻو ٿي ڪونه هون.
مگر اسين رڻ ڪريون، جتي به چاهيون،
اسين آهيون خوشي، دوستي ۽ شانتيءَ جا ايلچي.
اسانجا ماڻهو اسانکي موڪليندا، ملڪ جي ڀلائي لاءِ،
اسين به اهو فرض سمجهي ميون ٿا.
جتي انسان آزادي سان ساهه کڻي، خوش رهي
انلاءِ ٿي ته اسين امن آڻڻ چاهيون ٿا.
دوستي ڳوليون ٿا ۽ دوستي وڌايون ٿا،
جتي هر هڪ بشر وٽ دوستي وڌي ويڃي.
چا هو به مون وانگر ڪونه ٿو گهر کان دور
زال ٻارن لاءِ تڙقندو رهي؟*
سندس ٻار پاڪستان ۾ روئندا ڦٿڪندا هوندا،
پر پاڻ جو هنجا سڏڪا سندس اکين ۾ آب آڻيندا.

---

* فيض احمد فيض جي ڪنهن وقت جي جلاوطني ڏانهن اشارو آهي. هيءَ وڏي ڪوتا ڪويءَ پنهنجي پتنيءَ کي مخاطب ڪئي آهي ۽ هتي ٽڪر ڏنل آهي. (ترجمان)

هو ديس کان دور آهي، پر ديسواسي ياد اٿس،
۽ هرهڪ ڪرندڙ لڙڪ هنهن آڏو وڏ ي ڪ طاقت.
ڪي لڙڪ اهڙا آهن، جي هس ڪرائي زتا سگهجن،
ليڪن مشرق جهڙا لڙڪ ڪٿي به نه ليندا؛
ايترو غم آهي انهن جو آهي بس ٺي نه ڪن،
جيستائ ڌرتي لوڻ کان به وڏ يڪ کاري نه ٿئي.
اسانجو پرويز آڳند ۾ راند ڪندي سخت ڌڪو کائي
نه آنسو پرجيو وجهس اکڙين ۾.
اهي آنسو نه جلد غائب ٿي ويندا، جو انهن وانگر
ڪونهن، جيڪي ڏک، پيڙا ۽ غمن ۾ پيدا ٿين ٿا.
شل اسانجا لعل جنگ جي هيبت نه ڏسن،
۽ سدائين هڪ سچ ٿي سچاڻن.
جنهن جي معنيٰ آهي سونهن ۽ زندگي،
شل اهائي لوڙ رهين نه
گڏجي محبت ڪريون، گڏجي آدم ڪريون.

وڇ ـ وڙو

مونکي پڏي ليندي ڪو نه ڏسي سگهندين
نڪي مان توکي ڏکو ڏيل ڏسي سگهنديس
پوءِ به ڳوڙها نه ڳاڙينديس پنهنجين اکين مان.
پنهنجي تباهيءَ تي تنهنجن عذابن تي روئنديس ڪانه،
ڇڪي وٺ پنهنجو هٿ،
فقط پنهنجو چوغو ڇڏي وڃ مون وٽ!

منهنجي ڪنور منهن تي ڪاٿي پاونا نه هوندي،
پٿر جون اکيون هونديون اُن نقش پر.
پين مانڊ وانگر در جهلي کين گيسرائينديس.

زخميل جانور وانگر سر پر ہانس نه ڪندو،
پر ڪاٺيءَ مان نڪتل پٿر جئن در ڇڏي اينديس.
۽ نڪري ويندس زندگيءَ مان.
پوءِ ڳوڙها ڪيئن ڳرندا، جڏهن منهنجن ڪلهن
تان سر جو بار ئي لهي ويو هوندو.

[گهنايل ـ (١٩٢١)]

كارا سيبٽليف

ڪوئيءَ جو گهر

هندستان جي ڪنڊ ڪڙڇ گهميس -
هن يوميءَ جي سندرتا پراڻن ۾ وسي ويئي .
ليڪن گهڻي وقت کان جا چيز ڏسڻ ٿي چاهيم
سا هئي مهاڪويءَ ٽئگور جو گهر .
اها فرحتي گهڙي ڪڏهن نه وسري سگهندي ،
ڪلڪتي جي هڪ شاهي گهٽيءَ ۾ جتي
سمنڊ جو نيرو غلم ۽ چمڪٽي اُس هئي ،
منهنجي اکين درشن ڪيو ٽئگور جي اڪيلي جاءِ جو .
هيلنائين نه منهنجين اکين پئي ڏٺا
شاهاڻا محل ۽ ڀڀڪندڙ سفيد مندر
پر هتي نه سادو سودو گهر هو مون اڳيان ،
نڪو سون ، نڪو سنگمرمر ، رڳو ويچارو ڪاٺ هو .
نڪي خوشبودار فوهارا ،
نڪي جهاڙن جون مهانگيون زنجيرون ۽ چمڪاري سادي .
ڪڙي هئي ٽئگور جي آتما ، جا اڄ امر آهي .
ميز تي رکي هئي ڪنهن برڪ چتر کان به انوکي ،
ٽئگور جي ڪوتا ، سادي سودي فريم ۾ مڙهيل ،
جنهن سان سارو گهر پئي ڀڀڪيو .
اُهي پيڪيدار مندر جنکي ماڻهو سارا هيئڻا ، جنجو چمڪو
گلت جهڙو آهي ، تنهي هن گهر سان ڪهڙي پيت ،

تنهنجو عيش، تنهنجا ڦوهارا بس ڪوڙا لڳندا،
جڏهن پيٽبن هنجي معنيٰ ۽ قرب پري ڪوڙا سان،
جيڪا املهه موتين جي مالها لڳندي آهي،
جا زنده آهي ۽ سدا ڳڻبي پيئي،
دنيا جي سانيڻ جهڙن خزان ۾
جيڪي ڏينهون ڏينهن انساني روح کي وڌيڪ موهيندا، هنئا.

هنجي ڪوڙا آهي دلي ميزباڻ ۽
۽ اڄ مان سندس مهمان ۽ ڪيس دل کڻي ٿو آرپيا.

ٽلڪ ٻڙي

گلاب جي ٻوَر ۾ جهوء جي سانوراڻي ٿي ٻڪي
جهڙو ماڪ ڦڙو پرياٽ سان رڱهي ڦڙڪي.
بلبل پور ڏنو، ۽ ڳائڻ شروع ڪري ڇڏيائين.
ڀارت جي ڪماري- مخمل جهڙي هٿي سندس چمڙي
مونکي گڏي هندستان جي اُس واريء ٻهار ۾ ...
پور جهليل گلاب سان اڀٽري مشابهت
جو سمجهي ويس ته پڪي چوٿو ڳائي.
اعليٰ حسين ڇهري ته‍ي
ٻن ڪارن ڪمانن جي وچ ۾
ٻيني آهي ٽلڪ ٻڙي،
جنهن جو ڪم ٿو لڳي،
ڪنهن سهڻيء ڪوڙا کي سماپت ڪرڻ.

بورس سلتسڪي

سپنن جا ساگر

١- منهنجي پٽ تي پيو لڏي دنيا جو نقشو، جئن،
ڪنهن خانہ بدوش جو انگوڇي رومال تاري ۾،
جهڙو رنگبرنگي اڻ ندڙ ڪپڙو يا ڦڙڪندڙ جهنڊو،
جنهنکي پل پيٽي ۾ ساحت پسائي يا اس سڪائي.

٢- اهو نيپ* جي وقت ڪانوني پيو لڏي هتي،
(انڪانہوء ڪيترو نہ لکو بہ ڪيا آهيون اسين!)
پر هي نہ هري هري وڃيٽو مدي خارج ٿيندو.
جو هاڻي آهن آسماني نقشا، تارن جي ڪرڻن وارا.

٣- جئن جنگہ ۾ نازين کي پٺي پڇا ڪيو هوسين،
نئن نقشن تي اسپونڊڪ رفتار سان نشان ڪياسين.
اوچين چوٽين ۽ بادلن کان آهن مٿي انجا رستا،
اوچن بادلن کان بہ مٿي، راتہ جي گهر ۾.

٤- اسانجي نظر کان پري، آواز کان پري،
اُتي جتي دنيا هڪ گرانٽ سان ماڳڻي سگهي،
اسين اتي دور دور وڃون ٿا،
جئن ڪولمبس نئين دنيا لڌي هئي،

٥- ريڊيا، نيون لڏل واٽون پيا ڏسين.
آخر ۾ تيز رفتار سان نيرانڊ مان لنگهڻ سان
نئين دنيا پيٽي ڏسجي، ۽ نئون اُفق پيو چمڪي-
۽ اسين سپنن جي ساگر ۾ پهتا آهيون.

---

* N. E. P. لينن جي شروع ڪيل قومي آرٿڪ يوجنا (ترجمان)

مايا رؤميانسيوا

سچا سورهيه

سڪولي گهاگهرن ڪي پٽيون پاڪون ۽ لڳل ڪين هيون،
وڏن جيان اسين ۽ هئاسين مصيبت زده.
لڳو ٿي، ڄڻ ڏينهين،
اسانجو ٻالپڻ ۽ هو راشن تي.
خوشي ڪهڙي؟ بس جيڪا ڪتابن پڙهڻ سان ملي سگهي.
دل پرمائڻ لاءِ چنبو هو، چنڊ، ماڪيءَ جو ٿهيل ڪيڪ.
پر پيٽ ڀر پيا ڪرتا ٻڪندا هئا.
ٻلا ٻالڪ جو هئاسين.
جنگ لاءِ نه ڪارگر هئاسين ٿي ڪين.
پر سڪولي ڪمن سان ۽، گهٽ جنگ نه ڪئيسين.
ٻک پيٽي پيٽ ڀر وڪر وجهندي هئي،
نه ۽ اسين پيا ٻهادر ٿي حساب ڪندا هئاسين.
۽ حساب ڪهڙا؟
صوفن ۽ سنگترن جون جوڙون ۽ ضربون.
ڪوشش ڪريون جئن صحيح نڪرن،
جيترا درجن ڀر ملبل هجن اوترائي لکون،
پر ڪيڏي طاقت لڳائڻي پوندي هئي
وڳو ٻاڻ روڪڻ لاءِ ... جئن رڻ نه اچي وڃي......

رسول رضا

جيسين وقت اٿيئي......

ڦير گذرندا وڃن، گهڙيون ترڪنديون وڃن، ان ئي انت ڏانهن،
جنهن کي پنيان ڇڏي، وقت اسان کي ڏوڪيندو وڃي اڳتي،
اهڙي منزل ڏانهن، جتان موٽڻ جي وار ناهي.
جيسين وقت اٿيئي ليسين دنيا ڏي نظر ڦيراءِ،
اکين ۾ ئي ڇڏ جهان، پياس نه بجهيئي نه
هڪ سر وڏيڪ جوڙي اچا ۽ حد وڏائي ڇڏ ٻنس.
ڦقرن کي گلن جي سرهاڻ سان ڀر،
پرڀات جي جهونڪن کي ڪيلڻ ڏي پنهنجن زلفن سان.
وجهه اٿيئي، اچ گڏجي پرڀات جي آجيان ڪريون؛
جيسين موقعو اٿيئي، ليسين پيار ڪر ۽ پيار وٺ؛
اچ ته پنهنجن خيالن سان اونداهيون جايون روشن ڪريون؛
اسان جا لب مرڪ جو ٻور جهلين؛
ڪنهنجو هٿ تنهنجي هٿ جي گرمائش محسوس ڪري.
اچا ڪيڏو ڪجهه ڪڙو آهي، رڇڙو آهي، ڇوٽو آهي!
جيسين وقت آهي، نازڪ ٿاري لڳائي وڏو وڻ بڻاءِ.
اٿين نه ڇڙ نه سيني کي تو پيار ڪريان،
دشمن سان بيرحم دوست سان مهربان ٿيءُ،
جيسين وقت اٿيئي، جيءُ ۽ محنت ڪر،
ليڪن اٿين جيءُ ۽ پورهيو ڪر
جئن تو ڀچاٽان هڪ خال محسوس ٿئي.

گيگم سريان

ننڍڙو بادل

اڙي بدلي! ائين ٿي ڦرين چمڪندڙ نيري نڀ ۾
جهڙو ڪبوتر جو ڪنڌ ڀريل ڪريل ڪمپ.
مائٽن وٽان ڌڪجي هاڻي ٻي سهاري پيئي ڀٽڪين.
نٿهڙ اُس ۾، ڪيترو نه ڏکيو آهي اڪيلو ٽڪرڻ!!
لهنجن لڙڪن ٿي نه ڪنهنکي ڪهڪاءُ نٿو پوي،
ڇو نه ٿون نڪي گرجي سگهين نڪي وسي سگهين.
هوا جي جهونڪن، وار وار ۾ سڄو سڄو ڪري ڇڏو اٿيئي.
اُپ جي نيلاڻ وچيٿي توکي ڳڙڪائيندي،
وچ جا سور نه اچا سنائي ڪون اٿيئي؟
مگر ڪيڏانهن ويٺينءَ بدلي!
مٿي نيلي آڪاس ۾ نه لهنجي ريکت نه ڪانهي.

اي - ميزيلاٽنس

چـانـدي

پڇو ٿا، ڪاري ڪاري مٿي ۾
ايترو جلد چانديءَ جا ڏاڳا ڇو پڌرا؟
هي نه آهي تڪليفن جي ظالمي جي خوشيءَ جو اُهڃاڻ.
اها گهڙي جاڻ آ جڏهن خوشي پورن سوڀ پائيندي.
تڏهن منهنجو مٿو هوندو، جهڙو اڇي چمڪندڙ برف،
جنن وات ٿي ڪر صوفن جو وڻ اُيري پوي.
تڏن منهنجن ڏکن تي غالب پوندي خوشي چمڪندي
رهندي.

آر - ڪزڪووا

بارش پئي وسي

بارش پئي وسي رم جھم
ڪڏون ڪوبا ٽار پرجي ويا هئا.
وسڪاري جي وس جھڙي مڏ مکين جي ڙ ان ڙ ان.
اڃا ٻاکر ئي ڪين ڦٽي هئي، جو هڪڙي مھلڻا
ڏانو ڪٽي ٻني لٽڻ لاءِ روانو ٿي ويئي.
ڏانو جتن جتن ٿي ٽڪڙو ٽڪڙو ڦريو ٽڻن ٽڻن ٿي
هڪ ڪمان جھڙي جاءِ صاف ٿي،
شعلي جھڙا لالان گل ۽ ڪبندا شور ڪندا، هيا
هوءِ پر مان لڳهي ۽ جهر جهر هيٺ ڪري پيا.
لڏندي، هن ڇوڪريءَ پئي گونجار ڪر مڏو گيت،
شايد جھنگلي پيرن جو هو نغمو.
پاڻ ۽ سني پڪل ٻيڙ جھڙي ڳاڙهي هئي.
ڇوڪرا پنھنجين ٽرڇين نگاهن سان گهٽيئي
ٿندا اُچليندا رهيا، سندس قسمت بدلائڻ لاءِ.
پر هيءَ ويندس نيڻ جهڪايو،
لڏندي رهي، لڏندي رهي.

ايم - لؤُڪونن

جيڪي جنگ تان موٽيا...

جنگ تان موٽيا آهيون
ساراهه جا گيت، شهاڻا چت نه گهرجن،
گل به اسانجي پيرن ۾ نه اڇليو.
اسانکي ڪهن سونهري ڪيت، ساوا گاهه ۽ گلن جا ٻارا
اسان لئي قياس نه ڪريو،
اٿين به نه چئو ته سچو ڏيهن آرام وٺو،
ٿڪل ناهيون، ڪم لاءِ تيار آهيون، منت نه ڪريو.
اسين جيئرا موٽي آياسين ته عجب نه ڪاٿو،
جنگ ڏني اٿئون، آرام آسائش ڪانه ڪئي.
"سورهيه" جا لقب ڏيئي اسانجي دل نه ٺاريو.
ڪم ڪنداسين ته ٻلا ۽ شان، نمه ٺوان وهندا.
اسانجون ٺريون پيئون ڪڙهن ڪنهن سخت ڪم لاءِ.
ڪڏا ڪاهيون ڪوٺيندي به ته زمين ٺي ڪنڊ يسين،
هاڻي هر جو ڦر تکو ڪري ٺونڪٽر هلائبا.
وقت ڦريو آهي. هٿيار ٻدران کهاڙي ڪهي،
گولين جي ٺانا ٻدران، ڪارائي ۽ قلم جي گهرڙ گهرجي.
سچڻ! سچ نه اسانکي ڪهي بس نئين جيوت.
ڪوت ڪلي‌ءَ ٺي ٺنگي بوت لاهي ٺوڪان اڳ پيو هلندس،
الي جتي گهر ۽ طوفان جي چڪري آهي
هٿن سان هٿ ملنتا، اڪ سان اڪ جڙي ٺي.
ٺون جو ٻانهون ڪولي وهنو آهين آجيان لاءِ
سو نه ڪلف، نه هار، نه جيون-ٻهاءَ پنو آهي. (١٩٤٥)

آءِ - آباشزي

ٻرني ڪوين ڏانهن

ڪاش جنگيون ختم ٿي وڃن، نفرتون ٽڪجي پون،
مان جيڪر وڃي شامل ٿيان هڪ شاندار مشاعري ۾
جتي باھ جي چوڌاري ويٺا هجن ڪوي ۽ ڳوئيا،
۽ راس وهامندي وڃي ڪوتا جي چٽاڀيٽيءَ ۾،
جنهنجا گونجندڙ لفظ تاجمحل تائين پهچي وڃن
۽ چانڊوڪي رات ۾ دنيا جو چڪر لڳائيندا رهن.
اچو ڌرتيءَ جا ڪوي، شريڪ ٿيو ڪوتا جي چٽاڀيٽي ۾،
پنهنجو پنهنجو جوهر ڏيکارڻ کان ڪو نه ڪيٻائي.
اسين توهانجي زمين لي ڪاڪيشيا جو ارقعو پکيڙيندا سين،
اسانجون ڪوتائون هونديون پارٽين لاءِ ۽ گورڪن لاءِ.
اسانجا شعر دور تاءِ ٻرندا، دلين جو قرب کٽي،
اچو محمود ۽ سردار، ڪلا جي شرط پچايون.
چنب پيو پنهنجا ڪرتا هاريندو، ڪڻ پيگڙ ۽ هلڪا هلڪا
۽ جوشيلا شعر پيا ڀارت جي مهما جو جس ڳائيندا.
اسين ڀارتي ڪماريءَ جي واکاڻ ڪنداسين
۽ مخمل جهڙيون نرم ٻانهون منهنجي ڪلهنا ۾ قرنديون.
هندي ڪوتائون خارتوليءَ جي ليءَ ۾ ڳائي ڳائي،
تبلسي کان دهلي تائين دوستي جي جوت جڳائيندا سين.
ڪاش! جنگيون ختم ٿي وڃن، نفرتون ٽڪجي پون،
مان جيڪر وڃي شامل ٿيان هڪ شاندار مشاعري ۾.

اِگور وِيلگن

مائرن جي چوراسي

مرد وچو ملڪي معاملن ۾ پون ،
زالون وڃيون سندن جوراب ٽنبين ،
موڪل اچي ته پيگ پاڻي به تيار رکن ،
رڌڻ پچائڻ به گهڙيال جي ڪانٽي سڻون ڪن.
ليڪن روئي پلي پيئي تري
پر هي مڙس چانهه جي ڪرپ سان ڪيڪ ڳرڪائي
وينا راڪيٽ جي آزمائش تي بحث ڪندا.
وري سوٽ ڪيس بند ڪري ٻاهر اُسهندا ،
جڏهن هوندا ٻاهر ، ناڻو پيا موڪليندا
پر خط پٽ جو ٿيو پلو.
ويچاريون ٻڍڙيون سڀا جهڙيون ، عادت کان مجبور ،
دم روڪي پيئون ٽپاليءَ جي راهه ڏسن.
سڀ ٽيليويزن پروگرام ختم ڪيو اٿن
مردن لاءِ اهي اوسيڙا آهن ، ڪل جهڙي ڳالهه
نينگر نقلي چڊب اُڏائين ، پوءِ فون ڪندا :
”جمعي تي ايندس. ٽورا خميسن لاءِ بيڙا وٺي رکج.“
ماءُ ، سال وڏيڪ ٻڍي ٿي آهي ،
پر پٽ لباڻو نه لڳي ، انلاءِ وٺندي بيڙا وڻ.
”الاجي ڪڏهن شادي ڪندين واسيا پٽ ...“
چوندي ٿڌو شوڪارو نڪريو وڃيس.

أنتوت گرشي

منهنجون ٽڪريون

او ٽڪريون توهان بنا ڪا ست به نه رهڙي سگهان ها
توهين آهيو منهنجا زندگي بخش چشما،
منهنجا آڌار، منهنجا ڪلها، منهنجا پير.
او منهنجون اوچ ٽڪريون، پالون آيو منهنجون.
انڪري پيٽي ڪنهن سگهه ملي ڪلهن کي، پيرن کي -
توهان جيان ئي مضبوط ۽ پاڪ آهيان،
سر سڌو ڪڌهن نه جهڪندڙ، عين توهان جيان.
ڙي منهنجون ٽڪريون، جي مري پوان
نه توهين سدائين پنهنجو پهرو ڏجو منهنجي ننڊ تي.

مارو مرڪريان

لالان گل

لالان گل جو ڪلن نه سڄي ٻني لڳي لال لال.
پيا ٻي ٻه ٻا لڏن ۽ لمن،
سندن شعلي کي اُجهائڻ لاءِ هوا گهڻوئي زور لڳائي
پر لالان گل تنهن پيا گهڻو ڪلن.
سندن ڪرمڇي پنکڙين وارن ڪلندڙ چپن مان ظاهر آهي
گل چاڻنتا، هوا کي ناهي اهڙي سونهن، نه سرهاڻ،
نڪو رنگ، نڪو ڍنگ، نڪا ڏاڍ،
انڪري ڪري پون نه ته شبنم جي پوندن منجهان
سندن ڪل پيٽي ليا ڪا پائي.

شاهه بلوط

شاهاڻا شاهه بلوط ڪڙا هئا ٻب ٽي.
سندن وڏراهه مٿان اچي وڄ ڪري.
پر مقابلي ۾ هئا طوفان سنل ڃڻ،
ڇاڄو ڪنڌ جهڪائين، ڇا جو نيچو نون.

ڪريا نه رڙ ڪري چياڻون:
"اڄوڪو ڏينهن پل مبارڪ هجيٽي، هڇاري طاقت!
پر اڳي پوءِ حساب ضرور وٺبو،
هن نياڳيءَ گهڙي ڪارڻ ٽيونءِ ٿا،
اسانجي هر ٿاري تو لاءِ ڏڪار ڪان ٽي ڪڙهي."

پنهنجو وچن پاڙ ياڻون، جهاز ٺهجي شاهه بلوط هاڪار جڻ لڳا،
وڏا ميڙاڪا ٿاهي، اُنو جي هوا جو مقابلو ڪياڻون.

اها نصيب سان لڙائي وري هڪوار جاري ٿي آهي.
طوفان جو جوش اجاهو آهي:
سڄ چميل ڪناري تي وري ويڙهه شروع ٿيندي.

عالم ڪيشوڪوف

سوُر ۽ سورن جهڙو

هڪ ٻهريءَ جو وڻ تان ڪري پيس
ڏک ڏاڍو لڳو، پر جلدي وسري ويو.
ڪاٺ جو ڪم سکندي آڱر وڍي ويٺم،
سور ۽ سور ٿيو، پر نيٺ وسري ويو.
هم ڪلاسي، پٿر هنيو ته پير زراهجي ويو،
پر ڇا رنم ويهي؟ اصل نه!
ليڪن دوست، جو غير دوستاڻو لفظ ڪڍيو ته دل ڦاٽجي پيئي
دوستو! زخم اهڙو ٿيو آهي جو اڃا پيو چيڀيان.

نوويلا مئتوييا

گهوهو بلبل

باڪ ڦٽي آهي، پر مان پنهنجو قلم رکي ٿو ڇڏيان،
ڇو ته بلبل وري اڱڻ آئي آهي، ڳائي پيئي-
رات ختم ٿي ويئي، رات ختم ٿي ويئي......
پنهنجي لرزشي آواز سان هوا کي پيئي چيري،
آواز کي اڃا ۽ مٺي ڪنيو ائس. اُف هوا زخمجي پيئي
خون جو قطرو ڪري پيو ۽ ٻني تي ڏڙڪڻ لڳو......
صبح جو اوسي پاسي وارا جو گلن کي پاڻي ڏيڻ آيا،
ته نيدي ڳاڙهي ڦڙي کي سڏيائون گلاب جو گل.
ليڪن حقيقت ته مان ڄاڻان ٿي پر ڪنهنسان سليند يس ڪين.
پياري بلبل، سدا خوش رهين.

منهنجي سکي

اڄ ته ڪنهن اهڙو ڪين ڏنو ٽوڪي،
آزاد، سگهارِي، خوش ۽ جوان!
اي عورت، آڪاسي گنگا جيڏي ڊگهي راهه لتاڙي
روشني پاتي اٿيئي.
ڏک به ڏک ڏنئه. مس ٿيو اٿيئي مرڪيه.
شيطان ماڻهن تنهنجي سونهن کي ٽڪري وڪري جي چيز،
وطن ۾ عمر ڀر قيد پيئي رهندي هئين.
جواني ۽ پيار ٽڙڻ کان اڳ ئي ويندا هئئه
۽ خوشي ته هئي بس ڪوڙي ڪهاڻي.
۽ سڄو جيون هو هيبتي سپنا.
نيٺ ڏک جا بادل هٽيا.
کلندي کڏندي سڄي دنيا کٽي ورتئه پاڪر ۾،
هاڻي سڄي ئي تنهنجي آهي اها.
ٽون پيئي زمينون کيڙين، او ٽانهيون چڙهين
مشينون ۽ هوائي جهاز هلائين،
مصيبتون ٽوڪي روشن آئيندي جي راهه تان هٽائي
نه سگهيون.
ٽو اڳيان کلي پيا آهن، لامحدود رستا.
خيالن، اعمالن ۾ اچي اڄڙي، اي جنتا جي ڌيءَ!
تنهنجو انساهه، دشمن به ٽوڙي نه سگهيو،

جڏهن گرجندي آگ وسائيندي، جنگ شروع ٿي،
تڏهن پٽي تنهنجيءَ پر مان اُٿي وئي؛
”سوپارو ٿي مونجهه“ بس ايترو چئي موڪلايئہ.
وقت تنهنجا ڏکيا وار اڇا ڪري ڇڏيا،
پر پوءِ بہ تون جوان آهين، ڇو تہ
دنيا جي ڪابہ چيز تنهنجي اُتساهہ کي نٿي اُجهائي سگهي.
بيٺين ۽ ميون جي وٽن وچان پيئي وهين،
هر طرف جتي خوشي ۽ صحت آهي.
تنهنجي نزاڪتدار ٻيهڪ، سچ ڏونر مکڙو.
خود قرب ۽ روشني جو مرڪز بڻجي پيئي آهين.

زمس ريسڪلوف

بسنت جو هڪ ڏينهن

ارڙهن سال عمر، چونڊ لاءِ الاهي راهون.
۽ بسنت بہ، سچ جو ٿيچ، نوان سلا پيو چمڪائي.
بسنت جو شور غل توکي ڪميرو پاڪر بہ پري،
چونڊ لاءِ اُميدن جون ڀيرپون ڏسي، سر چڪرائجي وڃي.
اُڀدي هوائون، لهرائيندڙ جهنڊن کي شعلا بڻايو ڇڏين.
گاهہ تي ٻارڙو پيو کيلي، جهڙو ڇيلو،
۽ ٻارن جا ٽوڪڙا،
ساري جهان جي هوا کي پاڻ ۾ سمائي نہ سگهن
نہ ڪل بہ خطا ٿيندي پنهنجا پاسا ٿي پچيو ڇڏين.

مان نونهالن مان آهيان

ڪئين چيزون جاڻڻ لائق پيئون آهن
اوچايون ۽ گهٽيون ئي ڇهڻيون اٿئون!
مان انهن نويوڪن مان آهيان،
جن هاڻي پنهنجي منزل طرف هلڻ شروع ڪيو آهي.

اُس اڪ ڪڍندي هجي، چاهي وڄ ڪامندي هجي،
۽ ڀڊاڪ جي منهن مان شاخ پيئي اُسري.
اڙي هيءَ ڪنواري اوستا، ياوناڻن سان اينري لبالب آهي
جو جهون پيئي پاسي مٿي ۾ مٺو ميوو.

جڏهن هوا پاڻي روشني، سڀني لاءِ ڪليل آهن،
تڏهن ڪئين راهون آهن، اسان لاءِ ڪليل؛
چنتا ڪانهِ ڪنديس ته ڪيڏانهن ٿا وني هلڻ پير،
نڪي سارو رستو، ڪرڻ ير پيئي ٻچنديس.

ڏسو- دل جا دروازا ڪيئن نه کولي ڇڏيا اٿم،
سکڻ ۽ سيکارڻ لاءِ هردم تيار آهيان؛
ڀلون شايد ڪريان ۽، پر دوکو ڏيڻ سکي ئي ناهيان.

طوفان اچن، ڳڙا وسن، مان پيئي کلان ئي کلان؛
مان انهن نونهالن مان آهيان،
جن منزل ڏانهن هلڻ شروع ڪيو آهي.

احمد يبرکيف

ٻرپور دل سان

اندر ۽ اندر دکندڙ ٻاهہ سچي ٻاهہ ئي ناهي،
جو اُنکي شعلن جا پر ئي ڪونهن،
خوش ٿيندڙ ڪڏندڙ اُلا بہ ڪين پکيڙي،
نڪوئي ڪنهنکي سيڪ ڏئي.

ڪو اُڏ ٻڪو ساهہ کڻي هلي نہ سگهندو،
گهنٽيل آواز سان ڳائي نہ سگهندو،
ڪنهنکي اڏ هار پائي نہ سگهندو،
۽ نڪو ڪو اڌورو ڪلي سگهندو.

ڪوئي سونهري داڻا ڏيندڙ ڪڻڪ جي سنگ کي
اڌورو لڻي نہ سگهندو،
اڌوري خوشي ملڻ ائين آهي،
جڻن ميٺهن اچي، اُس جو مزو وڃائي ڇڏي.

ڪوبہ جواب ڏجي تہ صاف "ها"، يا "نہ" ڪجي.
لڏجي لمجي نہ، نڪي مکر ڪجي.
دشمن کي ڌڪارڻو آهي تہ ٻرپور دل سان،
دوست کي پيار ڪجي تہ بہ سچي دل سان.

هڪ ٻرپور دل قسمت کي بہ للڪاري ڇڏيندي،
منجهس ڪابہ لپائي ڇپائي ڪانهي،
باقي جيڪي ٻيا آهن، سي گيدي ۽ ڪوڙا آهن.

مهمان

هتي ٽي ڪتي ڪڏهن منهنجو پيگهو ٿي لڌيو
پر اڄ ليمن ۽ شاهه بلوط جي وطن ۾ هوا پيئي جهومي
مان پيو اهي بالائڻ وارين جايون ڳوليان
جن کي جنگ جلائي رک ڪري ڇڏيو.
ڪتي آهن اُهي عزيز، پاڙيسري ۽ روئندڙ ٻار؟
الي ڪتي ڪڏن ۾ سندن هڏيون پيئون هونديون.
ليمن ۽ شاهه بلوط جي وطن انهن گڏري ويلن
جي شان ۾ دک جا گيت ڳائڻ شروع ڪيا آهن.
ٽئين سهاوڻي صبح جو، مزور نيون چنيون پيا وجهن.
سندن مترڪن جا ڏڪ پيا پڌجن.
ڪوهيڙي پريل ٻارڪن ۾ جوڙا پيا گهمن،
گٽار جا ڪومل سر پڌي سندن پيار پيو ڦولجي.
هتي ڪا ماءُ ٻار کي سنل ڏسي پيگهو پيئي لوڏي
۽ ڪجهه جهونگاري پيئي.
سالن بعد ٻار هت ايندو.
مون جيان- مهمان بڻجي ماضيءَ کي ياد ڪندو.
هن دکهن وطن کي پاءُ وانگو پاڪر پائيندو،
جن ڪڏهن سندس پيگهي ۽ ماءُ کي ڏنو هو.

ڊيوڊ برومبرگ

سگهارين ٽنگن جي ساراهه ۾

شاباس اٿو ٽنگرن، سٻل ۽ سگهيون پيٽون اڏامو!
ڇهڙا جاڙا پاٽر، گرمي سرديءَ ۾ سدائين گڏ.
راهون آهن ڏکيون به سوکيون به.
شل ٻيئون توهانکي صحيح چوراها ڏيکارين.
اڃا گهڻا پنڌ پيچرا طيءِ ڪرڻا اٿو!
گهٽيئي اٽانگيون هوائون لڳنديون!
توهانکي اڃا چنڊ جي ٻرندڙ جبل تي پهچڻو آهي
منگل ۽ ورهسپت گرهه به توهانکي سڃاڻڻ لڳندا.
ٻئي اهڙيون ڊڪنديون رهو،
عمر تائين محڪم ۽ اساهه ٻري وک سان،
جئن جهان وڃي اٿي توهانجي قدمن سان.

واءِ - اِسٽرنبرگ

هير

هير پيئي لڳي، ٻج پڪڙيو سندن دولت لٽايو ڇڏي.
پيئي پکيڙي ساڄي کاٻي، ڪجهه اڏامي اُڀ ڏانهن،
ڪجهه سنئي ساوڪ تي لڳي ۽ ڪجهه ڪڏن ۾ پوي.
پر ڏس ڪٽي نه رستي جي ٻر ۾
جهنگلي ٻوٽن ۾ به هڪ گل ٻيو مٿي اڀري
ڏگهي ڏانڊيءَ تي ڪٽي نيڻ تار پکڙيون ڪوليون اٿس
چهرو به ائين الاجي ڪڏهن ڪٽي اسرندو آهي......

ای- ونوکروف

پرڏیهي مخزن جو پوش

پرڏيهي مخزن جي پوش تي آهي
جنهن تي پرڪائيدڙ لباس ۾ نيگرو جي تصوير،
سترهن سالن جي آهي- سونهن ۾ انعام کٽيل.
تازي ۾ تازي خبر- ويٺس جو مجسمو!
ڪٿي جوراب پيئي ڏيکاري، سمنڊ ڪناري.
ڪٿي فون پيئي ڪري (واٽ ڪيٽ ٽو ڪلي!)
ڪٿي سدان پيئي ڪري (چمڙي جهڙي بادام.)
ڪٿي ڪيلارين جي پوشاڪ ۾ (اهو هيٺيون بدن اٿس)،
ڪٿي ڪلاڪاري پوز ۾ آرام پيئي ڪري
هيءَ راڻي، جنهنکي جهان سلام پيو ڪري.
هي سڀ ڏسي دل کي ڏکڻي وٺيو وڃي:
هي آهي جيون جو آدرش، منزل، تت ۽ ڇت؟

ایل- ششکو

سپاهيءَ جو گيت

تيز اُس ۽ ڇوهه پيري برسات ۾
جوان سپاهي اڳتي وڌندو هل،
انلاءِ جئن آڪاس سڄو صاف ۽ نيرو نظر اچي،
جئن گل ٽڙندا رهن، ٻيئون ٻهڪندڙ بڻ رهن
۽ سپنا سچا ٿين، جئن محنت ۽ گيتن جي سوڀ ٿئي.

رسول غمذته

امن ۽ دوستيءَ جي خوشيءَ ۾

شام جي محفل آهي، دوستو، ڪنهنجي شان ۾ پيئون؟
سڀ جي؟ ڏاڍو چڱو.
دلڪش چيزن جي سڀ سان ٿي ته پيٽ ڀڃي آهي.
انڪانپوءِ اچو ته گلن جي شان ۾ گلاس کڻون.
گل پنهنجن غنچن مان نهارين ٿا ته لڳن ٿا
اهي ڇهرا، جنکي اسين پيار ڪندا آهيون!
پيو گلاس اچي آڪاس ۾ اڏندڙ پکين جي شان ۾.
صلاح آهي، وفادار دوستن جي شان ۾ به پيئون،
هن خاڪي پتلي جو انکان وڏو پيو ڪهڙو خزانو آهي؟
توهانجن منهنجن ۽ جنکي اڄا نه سڃاڻون،
تن سڀني وفادار دوستن جـي شان ۾ پيئون.
هڪوار انلاءِ ٿو پيئان ته دنيا ساري وڏي وڌهي
شل ڪي به "وس وارا" پنهنجي نفرت پري مرضي
توراني وارن تي نه مڙهين نڪي ماٺهن تي نه مڙهين.
جنٽ هرڪو فخر ۽ فلڪ سان
نه ڪ حاڪميءَ سان، پنهنجي پاسپورٽ ۽ ويزا تي
لکي سگهي پنهنجي قوم ۽ پنهنجو نالو.
هتراڌ و مصيبتن جي حد ٿي چڪي!
سچائيءَ کي، دولاب سان يڪيل ڪوڙ کي، ٻڌي چڪاسين.
هاڻ پيئان ٿو امن ۽ دوستيءَ جي نانوَ تي؛
ساري جهان جا باشندو، توهانجي شان ۾ پيئان ٿو!

دينا زلوبنا

سورج جي مڙي

سرهه - چراگاهن ۾ ٽڙيل پيا چرن،
منهنجا هٿ، رشما جون ٻيون ڪيو اپ کي آڇين.
مان صبح جا سونهري ڪرڻا ٻڪن ۾ ڀري، ڪيو
ڌرتيءَ کي آڇيان،
ائين سڀ کي هيٺ ڇڪيو اچان
ته اچي ڌرتيءَ کي هڪ منيءَ سان سينگاري
مونکي نه پنهنجي اٿاهه خزاني مان ڏاڻ ڏئي.
پر سڀ! سڪ ڦٽي ماڻهوءَ لاءِ تنهنجو ڍنگ آهي آلسي؛
اسانجي جوشيلي جذبات جي توکي ڪهڙي خبر؟
انسان جي دکن ۽ پيار جي توکي ڪهڙي ڪل؟
پر پرٿري تنهنجي لاڏ ڪوڏ جو پيئي آدر ڪري
انمٽ آنند ۾ اچيو وڃي ؛
جيڪا نه دولت اٿس، سا ڪيو مخلوقات مٿان لٽائي.
اي - فيوُ سربيند

اندلت

اندلت جو رنگ وڃي جهڪو ٿيندو،
جهڙا پريمين جا پوتر شفاف لڙڪ.
هڪ نظارو اچي اکين ۾ وسيو آهي:
ٻه وڇڙيل پريمي، اداس نگاهن سان پيا اپ کي ڏسن،
ان مهل برسات رنگ ڦهلائي ٿي آڪاس تي،
جن ٻنهين ۽ ٻيلن، ٻنهي پريمين کي وچوڙيو آهي،
تنهجي آرپار اندلت پنهنجين رنگين پچاڙين سان،
ڪٺي ملايون آهن، ٻئي وڇڙيل دليون.

اناح ڪووُسوف

عـقـاب

اُجهامنڊڙ تارن سان اڇا اَپ روشن آهي
پر اُنهنجي چمڪ کان بيپرواهہ هڪ عقاب، بادل کي چيري
سس ڪري هيٺ پڪڙيل پيلي رهتي پيو ڏسي.
هي رڻ پٽ جو راڄا، دنيا کي ڏڪار سان پيو ڏسي
۽ ڏسي پيو وارياسي ميدان جا عجب رنگ.
پوءِ بہ سندس دل هيبت سان ڀرجي ويئي،
جڏهن هيٺ ڏٺائين تہ رڻ پٽ ۾
انسان جي ناهيل ندي مڙي سان پيئي وهي.

بي - ڪگلتوف

منهنجو روح جهومڻو اُٿي

جڏهن گهربل لفظ ٻڌڪيو اچن ۽ مان پيو ڪين سلسلو ڏيان،
جڏهن محبت سان "اڄ" ۾ جهاتي پايان ۽ سياڻي کي پسان،
وري جڏهن ڏسان تہ انسان جو نصيب
هاڻي ٻئي ڪنهتي نہ، پر مونتي ئي مدار رکيتو،
لڏهن سچ پڌرو ٿيو پوي، شڪ شبها اڏاميو وڃن،
هرڪو ماڻهو مهربان لڳي ۽ هرڪو هردو ڪومل.
منهنجن ماڻهن کي منهنجي گهرج آهي...... اهڙو خيال
منهنجي قلم مان چشمي وانگر ڦٽيو نڪري ...
۽ منهنجو روح جهوميو اُٿي.

جنگ - ديوتا پينشن تي

هاڻ جڏهن صلح جون واٽون بلڪل صاف آهن،
تڏهن اهي لفظ پيا ٻڌجن جي اڳي نه ٻڌا هئا.
هڪڙو سونهاري وارو اجنبي، هر ڪنهن کي پيو چوي:
"مان منگل گره، اڳيون جنگ - ديوتا آهيان."
ڪوبه ماڻهو منشي هن عجيب مهمان کي ڏسي،
پڇڻ گهنجائي پڇيس ٿو، "مهرباني ڪري ٻڌاءِ،
صلح وقت توهانجو ڪهڙو ڌندو آهي؟"
"چو، پوڪ ڪندو آهيان ۽ لڻندو آهيان."
"پنهنجا ڪم جا ڪاغذ نه ڏيکار سپ."
"ٻه هزار سال نه نينگ ٿيا ڏيندو رهيس،
هاڻي ڏيوهر کا امن واري ڪرت،
جنهنسان گهنجي چڪتاڻ ۽ ٿاهيان ترارن مان هر -
۽ جڏهن پينشن تي وڃان تڏهن پاليان رڳو ڪبوتر!
تون ڪلين ٿو؟ سوچين ٿو، مان چرچو ٿو ڪريان؟
نه ڙي! مان فقط "ٽاس" جي چيل خبر ٿو دهرايان
نه رشيا جي ڏٺل آهي اميدون جاڳايون آهن -
۽ هي سيڪجهه ٿي سگهيٿو
۽ جلد امن به هوندو افق تي،
سپ ملڪ پنهنجون ترارون ۽ ڀالون پڇي ڇڏيندا،
۽ پوءِ منگل گره پنهنجون جنگ کان ٽڪل اکيون ٺاريندو،
سائين سائين ٻڌين تي ۽ نه جنگ جي ميدان تي."

بيلا احمدوُلينا

رات جي وڳڙي ۾

ڪيئن توکي ڪوٺيان؟ ڪيئن توکي سڏيان؟
شيشي جهڙي ٽاڪٽين آهي، هن گهر جي خاموشي.
ٽيليفون به هتي اکوري ننڊ ۾ آهي،
سندس مٿو ساري رات هُڪَ تي آرام پيو ڪري.
۽ مان هن ڀڪندڙ شهر مان هلي تو وٽ اچڻ چاهيانٿي،
برف پئي ڳليءَ مان هلي تنهنجي ڳرکي وٽ پهچڻ ٿي
چاهيان،
پهچڻ ٿي چاهيان، ڌيري ڌيري، توکي جاڳائڻ بنا:
ڇڄن مان جيڪي برف جا ڳڙا پيا هيٺ ڪرن
تنجي ڇپن ڇپن ڪٺي هٿ جي ترِيءَ سان بند ڪنديس.
تنهنجي ننڊ نه ڦٽي، ان لاءِ ٻنهي وسارئي ڇڏيندس
بست رت کي حڪم ڪنديس ته پنهنجا
نيٽا سانورا قدم ڪٺي شانت ڪرائي،
ڇو ته مس مس تو، خوابيءَ جو ديدار ٿيو اٿم.
سڄي ڏينهن جي ٻوڙهيي ڪانئوءَ مس تنهنجي ٻانهن
کي آرام مليو آهي.
اکين هيٺان سمهين ليڪن ۾ لڪي پيئي آهي ٿڪاوٽ.

وي - فرسوف

سج أيريو

پيلي جي وڻن مٿان سج اڀريو
۽ ڍَب جي چوڌاري گل ٻهار ٽڪرجي ويا.
ٻنيءَ ۾ چڻا پريانتي خوشيءَ جون ڦينگون ڦهلجي ويئون،
جتي لهرائيندڙ سٽي، نيري رنگ ۾ رڱيل رکي هئي.
پر سيم جا وڻ، اڄ وڻن مٿان ٿي،
ماڪيءَ جي مکين ۽ چنڊول سان اکيون ٽمڪڻ لڳا.
هر چيز جاڳي اٿي نيري نڀ هيٺان.
ڏينهن اڌ ۾ لاهاري جو ڏانو به ڦرڻ لڳندو،
گل سڀ ماڪ سان تر ٿي پوندا.
پوءِ ڇوڪريءَ کي سندس قسمت ٻڌائڻ جي ضرورت ناهي،
گل ٻهار نه رهندا جي ڪيئن خوش يا غمگين ڪن
پر گاهه ٻيٺو هوندو ڪيئن ۽ سندس پر پتن کي لڪائڻ لاءِ.

اي گونتر

انساني اپلاڪائون

سمنڊ ڪٽي اٿاهه آهي، پر ڪنارو سندس سيما آهي،
وڻ ڪيترو به طاقتور هجي ته به ڪاراٺي ڪٽي سگهندس.
انسان جون اپلاڪائون پيلي نديون هجن،
سندس سيما پل رواجي هجن،
ته به اُنهنجي حد ۽ وقت جو ڪو انت ئي ڪونهي
آهي شڪست ۽ ٻڌن جاڻن ئي ڪونه.

يادگيريءَ جي فتويٰ

تڏهن سمجهن ٿو تہ لڙائيءَ ۾ مئل ماڻهو سن ٿي ويا؟
چون ٿا: هائو، ماٺ ٿي ويا.
مان نٿو مڃان! ڇو تہ هو رڙون پيا ڪندا،"
جيسين دليون ڌڙڪنديون رهنديون، ساهوارا زنده آهن
۽ رڳن کي محسوس ڪرڻ جي طاقت آهي.
هو ٻولا ۾ نٿا رڙن، ٻر رڙن ٿا اسانجي جيءَ اندر-
ٻوڙا اسين آهيون، نہ هو.
ڏکيون راتيون، پنهنجا آواز پيڙون ٻلند ڪن
جڏهن اکيون ٻڪٽڪ وينديون نهارڻ، پيانڪ ماضيءَ منجهہ
هو پيا اسانجن ڪلهن تي ٽيڪيون هڻن.
صلح جي وقت بہ هو گونگا ٻهرا نٿا رهي سگهن:
روئن ٿا زور سان،
جڏهن هيٺ ٻيءَ جون مناسيل هوائون تيون لڳن
ڇوڇپاٽ کي پڇي، تارو تاري سان ٿو ٻولي،
۽ خود مقبرا بہ ساهہ کڻندا نظر اچن ٿا،
اهڙو ڪجهہ سورين ٿا جو جيڙن کي منجهائي ٿا ڇڏين،
انهن نامعلوم آڱرين سان، جيڪي حساس ۽ ڳوليون آهن.
هو پڪارين ٿا تہ سڄي ڌرتي سندن مقبرو آهي،
جا راڪيٽي ٻگہ ۾ گهٽجي، جاگرافيءَ جو گولو ٿي آهي،
ماپ ۾ اينتري ننڍي جو سڀ مٿس سوار آهيون،
جنهنجي چوگرد هميشهہ پيئي ڦري "يادگيري".
نماڻي عورت پيرن اُگهاڙي! (گهٽايل)

تي - اوليِنيڪوفا

ڏيئي جي ڪناري

پاڻي ٿون ڪيترو نه خوبصورت، ڪهڙو نه رنگين آهين.
توکي ڇهڻ کپيم، پر الاجي ائين ڇو نه ڪيو اٿم.
توکي ٻانهن ۾ جڪڙڻ کپيم ته مان اُنهن گم ٿي وڃان.
ليڪن مان ائين ڪري نه ٿي، جو سچو اَيپ
تو ۾ ڪري پيو آهي، اصل منهنجن پيرن وٽ.
انهيءَ نيري آڪاس ۾ پيٽي ڏسان هنس
اُڏامندا، گم ٿيندا، جهڙا پرين جا وماڻ.
پين وانگر مان به توکي ڇهي سگهانٿي
پر هي نيرو نيب جو منهنجن پيرن ڪانوٽي دور تاءِ
پکڙيل آهي، اُنهن لهرون ڪيئن اُٿاريان.
دور پيلي اُفق تي، هنس هاڻ ڏسجن ٿي نٿا.
پاڻي، ٿون آهين ڪيترو نه سهڻو،
جڏهن توکي آسمان ڏوڻي اوجل ڪيو آهي!

اِي شڪوسڪي

ٻهري ٿي

مان ٻهري ٿي بيٺو آهيان.
منهنجا هاري ياءَ پنهنجو هٿ وڌاءِ، منهنجو به وٽ،
منهنجو سڏ ڪٽي اوناءِ.
هن وگياني يگه ۾ اچ ته اَمن جو پيغام ڏيون،
ءِ ساڻ ساڻ رچنا به ڪندا هلون.
ءِ اسانکي ته سڌ آهي ته اها ڪيئن ڪريون.

جي. ريابچڪوف

وقت ايندو......

وقت ايندو، جڏهن جنگيون ھونديون ئي ڪين،
جڏهن راڪيٽي جهاز پولار جا ميدان مھٽي صاف ڪندا،
۽ منتظر ماٺر دڙن تي بيٺيون ٻھر ڳٽيديون.
۽ پيٽون سوچينديون انهن همت ڀرئن عجيب آڏامن جون،
ٽڪڙ جون موڪلاڻيون، سالن جا خالي ڏينهن،
۽ ٿڌي چانهه کي وري ڪوسو ڪرڻ،
۽ رات ٻر، ٻرياڻ گرهه بينا جاچيندا، ڳاڙهن فريمن مان،
انهن رستن کي جتان هلي آڪاسي گنگا تاءِ پھچندا،
۽ هو پڇندجن، پٽن تائين پھچڻ لاءِ ڏينھندا لاماڙا...جنگ
جون ڪيڪون مري وينديون، پر مائرنجو ڏپ رهندو!

عطا آنويانوف

ماڻھو ۽ ڪٽڪ

ألت جون لهرون پئي لرزيون
پر آنند اچي وٺو هڪ تمام سندر نظارو ڏسي:
سج جي ڪرڻن جون ڪلڪيون هيون جي سنگن تي
۽ سنگهه پئي لڏيا، ائين جڻ لڏندڙ بيڙيون،
جهڪي جهڪي ٿي سلام ڪيائون، اُپ ۽ ڌرتيءَ کي،
سي سونهري بشڪن وانگر پئي چمڪيا ۽ چلڪيا،
هوا پئي مٺي لولي ڳائي، چنڊول پکي پئي چوپايون ڌرايون.
”ڪٽڪ تون آهين اسانجي دولت ۽ شان. جيوت ۽ صحت.
سلام آهي، توکي سؤ بار سلام.“
ڪٽڪ جهڪي آئي موٽوت. ”توهانجن سگهن هٿن سان ئي
ته وجود مليو آهي مونکي، انهن هٿن کي سلام ڏيو!“

اوليگ بيينخ

دنيا جا ٻار اچو ......

اُونهاري جي صاف آسمان ۾ ڪبوتر پيئي اڏاڻو
هڪ ننڍڙو پڌمر نرمائش وارو ۽ ٽڪو ٽڪو.
دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ مان پيئي آيو دوستن جو گيت،
جنهن للڪاريو پيئي انساني حقن لاءِ لڙڻ لاءِ،
۽ جيئڻ، کلڻ کولڻ ۽ پيار ڪرڻ لاءِ. پڪاريو پيئي اُن-
ڏهاڙي سڀ ننڍا وڏا ڪارا گورا، پيلا ٻار،
ٻپ چڙي آزاديءَ جي روشنيءَ ۾ ڪلو خوش ٿيو.
۽ هڪڙوئي هندو روحن جو ڪکر
هن مرڪندڙ نظاري مٿان ڪفن وجهي سگهيٿو.
هڪ ئي هوائي حملي سان،
زندگي سموريون خوشيون سوڙي سماپت ٿي سگهي ٿي.
ٻڌهن اچو ته سمند پار ملڪن تان هٿ ملائي وڌون،
جي سڀ ٻڌي ڪريون ته صلح جي سوڀ يقيني آهي.

اي - ووزنيسنسڪي

باجي وارا

چار باجي وارا چڙهيا ريل ۾، ڳائين پيا جهومن پيا.
ٻارش ۾ ٻارش هئي، دريءَ جي شيشن سان ٿي وڙهي،
پر جوان ڇو شڪايت ڪن، موڪل جو ملهائڻ هليا هئا.
امتحان جو پورا ٿي ويا هئا ته پيا نيٽگ ٿيا ڏين.
۽ سامهون ويٺي آهي هڪ منڙي! اُجلي ۽ ڇڻڪي،
چار ئي باجي وارا پيا ڳائين، ريل اڳتي وڌندي وڃي-
او منڙي، کهڙو بانڪو ٽوڪي پيارو، صاف چٽي چڏ.

موتڪي آڌ نہ ڪپي

موتڪي اڌوري شيءِ لاءِ اصل نفرت آهي!
سچو ئي آڪاس ڏيئي ڇڏيو موتڪي!
بي نقاب ڪري ڇڏيو ڌرتي!
ڀاڙن ، ندين ۽ سمنڊن جي دولت ساري، آهي منهنجي!
ڪنهنکي بہ حصو نہ ڏيندس!
زندگي! خوشامد ڪري، ڀنهنجون نعمتون واپس نہ وٺ.
ساروئي بوج ڏي موتڪي، منهنجا ڪلها مضبوط آهن.
موتڪي سا خوشي، سا مرڪ نہ کپي، جا ڀڃتي آهي.
نڪي اڌورا غم ڪپن، دلسوز گيتن بہ،
مگر هڪڙو اڌ آهي، جو وٺي ئو- اڌ وهاڻو،
جتي نرمائيءَ سان منهنجي ڳل پرسان،
هڪ سونهري چلو آگر تي ويڙهيل آهي.
ڀچر تارا ڪري رهيا آهن - بي وس ۽ هيٺا ٿئجي.

ويٽنام جنگ ۽ استينبيڪ

ڪجهہ ليڪڪن جي "ڏمر جا انگور" اچا پچڻا آهن.
ليڪن ڇا مان ائين وسهي وهان تہ توهانجن انگورن
جو ڇيڪو فقط ماضيءَ بہ ئي پڇند و آهي؟
توهان تہ سدائين اونايو آهي سمي جو سڏ.
پر ڇا توهان ٻڌو آهي لڙندڙ ويٽنام جي سڏ جو پڙاڏو؟
جو پهتو آهي نيو يارڪ بہ، ماسڪو بہ.
ڇا تو ڇوي اهو آواز-
نہ نہ هيءَ صدا آهي ڪنهن بيوس ٻچڙي جي:
"امڙ! او امڙ!"

ڪي - ايزروف

ســپــنــا

سوچيو اٿو، ڪيترا سپنا ٿا لهجن هڪ رات ۾.
سپنا وجهن ڏينتا دل ۾ لڪل ڀاونائن کي پڙهڻ جو.
ڪڪڙ ٻاجهريءَ جي داڻن جا خواب ڏسي ٿو،
ننڊ ۾ غلطان اُپ ڌرتيءَ کي ڏسي ٿو،
ڊوکو ڪاڌل پريمي ڏسندو پريتما پيئي پيار لاءِ ڀڄنائي.
گوڙ شور وارو ۽ پٿر سان اَڏيل شهر،
خواب ۾ ڏسندو مٿس ماڪ ڦوڙو ڳاهه پيو اُپري.
۽ ٻنا آرام جي جيڪو هڪ گهر ڦرندو ٿو رهي
اُنکي سپنا ايندا صلح جا، اهو سندس حق به آهي.
سپنا آهن ڏئل ڏک ۽ سانڍيل آسن جو پڙاڏو
ٻارهن ماسيءَ جي رات ۽ هونءَ به هر رات جو
ڏسبو آهي نه جنگ ۾ مري ويل سپاهي پيا موٽن.

سرجي اورلوف

ساري ڌرتي سماڌي

ڌرتيءَ اندر پوري آياسين، ڪنل ڪرنڌر کي.
نه بلا، نه ڦيٿون ڇاتيءَ لي.
ساري ڌرتي آهي سندس سماڌي. ٿارن جا ڪٽڪچوڌاري
اُڀين ڦرندس، جٿن ڪنهن سج جي چوگرد ڦرن.
ڪوهيڙو ۽ ڪڪر رهندا سندس سماڌيءَ جي چوٽيءَ مٿان
برف جا طوفان، گجگوڙون ۽ تيز هوائون پيٽون لڳنديون.
عرصو ٿيو، لڙائيءَ کي، انوقت پوريو هوسين ڪيس،
هن پرٿويءَ جي عاليشان سماڌيءَ اندر.

آر- روزديستونيسڪي

ٻي مهاڀاري جنگ جي شهيدن جي ياد ۾

سالن ۽ ڏينهن جي ندي ڀل ڀلي وهندي هلي،
پر توهين نہ وساري،
انهن کي جي گذاري ويا.
ڦرب جو قرض آهي هنجو اساڻي،
ڪيڏو به سياهو ڪيترا به آنسو
ڪين چڪائي سگهندا سو قرض.
اسانجا سپنا ۽ گيت، جيئڻ جون سڀ نعمتون
ڏاڍي ڪَڙي قيمت تي مليون آهن،
جنگ بہ لڙڪي پيٽي هئي انهن لاءِ.
تڏهن نہ ساري طاقت سان چوانئو، ياد ڪريو هننکي،
هر سواس سان، دل جي هر ڌڙڪڻ سان!
جڏهن اسانجا گيت آڪاس ڀهچي ويا آهن، تڏهن بہ
ياد ڪجو هننکي، جنجا گيت سداءِ لاءِ سانت ٿي ويا.
ٻارن کي بہ ٻڌائجو نہ اُمن ڪيئن جيئيو هوسين،
شل انهنجا ٻار بہ اهو سنيهو ڏيندا رهن- "ياد ڪجو."
ڌرتيءَ جا رکپالو! هڪ نئون يگ پيو ڌر ڪڙڪالي،
اٿي آجيان ڪريوس!
او سورويرو!
ڪٽي قتو ڪريو خونخوار جنگ جي خبيث جانور کي،
۽ جڏهن فتح ڪيل پولار ۾ سفر ڪندا هجو
تڏهن بہ ياد رکو انهن اڻ جيت شهيدن کي!
سيس نوائجو هنجي شان ۾!

اي - لوتيهنڪو

منهنجي سيني اندر

نڪي انسان جي گهرائين ۾، نڪي تارن جي ٽولن ۾،
ٿري پيو ڏرتيءَ جو ٻرندڙ گولو،
پر ٿري پيو منهنجي ڇاتيءَ اندر ڪابي پاسي.
ڏکائي ٿا ڪون، ڪي ليڪون ناهن نقشي جون،
مگر اهي منهنجون نبضون آهن، مونهن ئي شروع ٿين،
مفاصلو طيءِ ڪن ۽ مونهن ئي سمائجي وڃن.
اهي آهن منهنجا رت-واهڻ،
جنهن دوڙو پيو ڪري زنده خون.
منهنجي ڇاتيءَ ۾ پيئي ٿري سدا جاڳندڙ شاهي ڌرتي.
سندس سارو ڏک سيني ۾ اچي ڪٺو ٿيو آهي،
آگ جون جيئرون پيٽرون ان، غصي جا ساگر پيا،
اُيامن ۽ لڙڪ لڙهو پون ڳلن تان.
منهنجي سيني ۾ پيا دکن آگ لڳل شهرن جا شعلا
۽ پيٽرون وڙهن خونخوار ٽئنڪون.
مائرن جون صدائون، ڏاڍو رکي وينل ڪنيائن جو روڏن
اچا پيو هلي منهنجي ڇاتيءَ جي ڪابي پاسي.
مگر بهار جون هيرون به لڳن ٿيون سيني اندر،
جن سان اُڏامبو وڃي هيروشما تان ائٽم جي دز.
هاڻو هي اُتڪ گرهه ساهه به ڪٽي ٿو ۽ سمهي به پوڻو
منهنجي سيني اندر
وري جاڳي ٿو ۽ سدا ڏوري پيو پروب ڏي.

جواهر جي رڪ

ڪڏهن شعلو هوس، پر هاڻ آهيان رڪ
ٻڌو ته ڇا پيش آيو هيءَ رڪ:
مونکي آسمان ۾ اڏائي ڇڏيو، ڇوته مونکي به پر آهن،
۽ مان اڏامڻ لئي چاهيان مٿي مٿي!
اتان نيري نڀ تان،
هيٺ پکيڙي ڦوڪي ڇڏيوم ڀارت جي سواسن ۾.
ڏيري ڏيري ڦهلجي پردو ٻڻجي ٻڪي ڇڏيندس ڪين،
۽ پيش پڻڪندي پس:
جيجل، تون مونکي ڇهي ڪانه ٿي سگهين؟
هيٺري چاهي مٿي، شعلو ٻڻجي ٿي رڪ ٻڻجي،
توکي پاڻ ارپي ڇڏيو اٿم - سڄو ۽ سمورو.
مونکي چاليءَ سان لڳائي ها ڪجهه، ڪيڻ جي امڙ چوندي:
لعل، جواهر، توکي سمهي رهڻ جي موڪل ڪانه ڏيندي پس،
مرڻ نه توکي مور نه ڏيندي پس.
تنهنجي رڪ گلاب جي مکڙين ۾ بدلجڻ لاءِ پيئي تڙپي،
تنهنجي زندگيءَ جو ڪنول ڪڙيل رهڻو آهي مونهن
سدائين لاءِ.
ڪڏهن نه هوس ساگر جي اڻ جيئي سائي لهر
مگر هاڻ آهيان خاموش رڪانئين خاڪ.

ٻڌو ته خاڪ ڇا لِي ڳاني:

مٽ ڀري ڪٽو، ٻڪ ڀري ڪٽوم.

الله آباد جي ڪناري تان ڪٽي نديءَ ۾ اڇليوم

ته مان وڃي اَمرتا جي گنگا ۾ پوندي.

اها وري مونکي ڪٽندي لڙندي لمندي

هلي وڃندي ساگر ۾، دنيا جي مهاساگرن ۾.

مان وسنديس ماڻهن جي خيالن ۾،

ته هو مونکان پڇندا:

امن جا اُپاسڪ! تون سمجهي ڇو نه ٿو پوين؟

ليڪن لهر، منهنجي رک جو ڇيت رکي مٿي تي

سڏ ڪندي: اچو، هڪ ٻئي کي ڀاڪر ۾ جڪڙي ڇڏيو!

۽ ٻيءَ لهر کي ٻانهن وڌائي، پرون گهنجائي،

هوءَ وڌي ويندي اڳتي ... اڳتي هلچل جي جهان ۾

هر هنڌ سڏ ڪندي چوندي:

پيار ڪريو، امن ۾ رهو.